

نگاهی دوباره به سازه‌ای که چون نگینی درخشان در پهنه رودکی می‌درخشد

تالار وحدت، هویت فرهنگی یک شهر

تالار وحدت خاطره جمعی تهرانیان است. اگر ساختمان‌هایی فقط به دلیل صاحبانشان یا معمارانشان و معماری‌شان مشهورند و ارزشمند... صفحه ۸

یکشنبه
۲۲ فروردین ۱۴۰۰
سال هفدهم / شماره ۷۹۷
صفحه ۱۶

برنامه‌های پیش روی مدیریت شهری
در گفت‌وگو با شهردار منطقه ۱۱

ثبت جهانی خیابان ولی عصر (عج) اولویت ۱۴۰۰

صفحه ۵

عکس: حسین تهرانی

یادی از زنده‌یاد «سیدعلی زعیم»
که نامش بر پیشانی چند موقوفه حک شده است

گل‌فروشی که مدرسه‌ساز شد

تکه دهم پایتخت در انتهای دروازه قزوین که این روزها
در حصار بافت فشرده مسکونی با تراکم زیاد جمعیت
محصور شده است... صفحه ۱۲

گفت‌وگو با «هایده حائری»
بازیگر سینما، تئاتر و تلویزیون

اصالت یوسف‌آباد پایبندم کرد

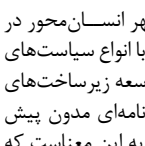
یکی از ساکنان قدیمی و هنرمند محله یوسف‌آباد،
بانویی است که بارها او را در سریال‌ها و تئاترها و
نقش‌های مختلف دیده‌ایم. صفحه ۱۰

۱۸۱۹

جهت کسب اطلاعات بیشتر و سفارش آگهی
با نزدیکترین دفتر قبول آگهی تماس بگیرید
شرح در صفحه ۳

با تبلیغات در همشهری درست به هدف برزید

ظرفیت‌های مغفول پهنه رودکی

حرکت به سوی شهر انسان‌محور در جهان از چند دهه پیش با انواع سیاست‌های تشویقی و مدیریتی و توسعه زیرساخت‌های مرتبط آغاز شده و با برنامه‌ای مدون پیش می‌رود. انسان‌محوری به این معناست که شهر را متناسب با ساکنان شهر و نیازهای اجتماعی شهروندان ساماندهی کنیم و نه متناسب با تردد خودروها و شاخص ترافیک روان. این مفهوم در دوره اخیر مدیریت شهری با شعار «تهران، شهر زیست‌پذیر» بیان و دنبال می‌شود و در چهارچوب توسعه قلمروهای عمومی تبلور یافته است.

هنگامی توجه به این مفهوم اهمیت مضاعف می‌یابد که مستقیم یا غیرمستقیم بر سلامت روان و آرامش روحی شهروندان تأثیر می‌گذارد و می‌تواند ویژگی‌هایی را برای شهرها تعریف کند؛ از جمله: شهر عبوس، شهر خشن، شهر پرخاشگر یا برعکس، شهر مهربان، شهر دوستدار سالمندان، شهر دوستدار توانیابان و امثالهم. هر چه توجه به پاسخگویی به نیازهای اجتماعی، روانی و فرهنگی ساکنان شهر بیشتر باشد، بهمان اندازه آرامش بیشتری به شهروندان هدیه داده و خشونت را از شهر زدوده‌ایم.

توسعه قلمروهای عمومی در مفهوم اجتماعی آن، در رویکرد انسان‌محوری و ایجاد آرامش روانی شهروندان حائز اهمیت است. قلمروهای عمومی به معنای ایجاد درنگ‌گاه‌هایی است برای دیدار و همنشینی آدم‌ها با یکدیگر به بهانه‌های مختلف از جمله دیدن یک نمایش یا گوش سپردن به قطعه‌ای موسیقی. از این رو، در چند سال اخیر تلاش شهرداری تهران بر ایجاد گذر فرهنگی، پیاده‌راه و پلازاهای شهری استوار بوده است. اگرچه همه‌گیری بیماری کرونا بسیاری از مسאלات را به هم ریخت، اما استقبال نسبی مردم از برنامه‌های نه‌چندان پربار در این امکان از جمله پهنه رودکی در نوروز ۱۴۰۰ نشان داد که شهروندان به چنین برنامه‌هایی نیاز دارند و به آن روی خوش نشان می‌دهند.

مرور برنامه‌های اجرا شده روزهای اخیر در گذر شهریار نشان می‌دهد که مدیران شهری هنوز بر تولید محتوا متمرکز نشده‌اند و محتوای برنامه‌ها به گروه‌های اجراکننده واگذار شده است. از این منظر، هنوز در مرحله پر کردن اوقات فراغت قرار داریم نه غنی‌سازی آن. البته انتظار می‌رفت برنامه‌های اجرا شده در پهنه رودکی متفاوت از سایر نقاط شهر و درخور شأن فرهنگی تالار وحدت و گذر شهریار باشد. شاید در این روزهای غمبار کرونایی همین برنامه‌های فرح و نشاط‌آور غنیمتی ارزشمند باشد، اما از اهداف اعلام شده اولیه براساس ظرفیت پهنه رودکی به‌عنوان گرانبگاه و محل رخدادهای فرهنگی پایتخت و جاذب گردشگری فرهنگی فاصله محسوسی احساس می‌شود.

تأثیر یک

معاون خدمات شهری منطقه ۱۰ خبر داد

افزایش سرانه سبز در طرح استقبال از بهار

سرانه فضای سبز منطقه ۱۰ با اجرای طرح استقبال از بهار، برای بهره‌مندی شهروندان از فضاهای طبیعی و زیباسازی چشم‌انداز شهری، افزایش یافت. معاون خدمات شهری منطقه ۱۰ با اعلام این خبر درباره اقدامات انجام‌شده گفت: «طرح استقبال از فصل بهار با عنوان «تهران ۱۴۰۰» شروع شد. این طرح در دو محور انجام شد که از جمله اقدامات محور اول قراردادن حدود ۴۵۰۰ اصله درخت و کاشت حدود ۱۵ هزار گل‌دان و درختچه در

حاشیه معابر و بوستان‌ها بود. با توجه به نبود عرصه مناسب برای فروش گل در منطقه، برای اولین‌بار در حاشیه محورهای خیابان قزوین و میدان جمهوری فرش‌های گل طراحی و اجرا شد. به گفته «رضا شرفی»، تعدادی المان نوری مانند سقف نوری و مکعب نوری در تقاطع خیابان آذربایجان - آزادی و المان‌های نوری قاصدک در

نصب نمادهای شهری در معابر اصلی منطقه ۷

رئیس اداره زیباسازی شهرداری منطقه ۷ طراحی و ساخت ۲۱ المان شهری در معابر اصلی، چهارراه‌ها، زیر پل‌ها و اماکن پرتردد منطقه در اجرای طرح استقبال از بهار خبر داد. «محمد گودرزی» افزود: «نصب ۴ لوگوی «تهران ۱۴۰۰» روی المان‌های شهری واقع در زیر پل بزرگراه صیاد شیرازی، چهارراه قصر و امام علی (ع)، اجرای ۲۳ نقاشی دیواری، ۲۴ مورد رنگ‌آمیزی تحت عنوان کوچه رنگی، ۱۶۵ مورد نورپردازی و ۲۴۵ مورد طراحی و نصب بنرهای تبلیغاتی بخشی از اقدامات اجراشده از سوی این اداره بوده است.» او گفت: «رنگ‌آمیزی عناصر و میلان با رعایت شیونامه پالت رنگی شهر به تعداد ۲۱۴ مورد، اجرای اقدامات ویژه متناسب با روزهای استقبال از نوروز، آکران طرح‌های استقبال از بهار روی پرتابل‌های منطقه جمعاً به تعداد ۴۲ مورد، ۳۷ مورد شست‌وشو و رنگ‌آمیزی تمامی بیکره‌های تبلیغاتی در محدوده منطقه، نصب ۲۴ هزار و ۵۰۰ متر ریسه پارچه‌ای الوان و اجرای ۱۵۰۰ متر مربع نقاشی دیواری از دیگر فعالیت‌هایی است که انجام شد.» به گفته رئیس اداره زیباسازی شهرداری منطقه ۷، اجرای ۵ مورد حجم و طرح‌های گرافیکی، نصب ۲۲ نخ‌مروغ نوروزی، پیرایش مساجد با همکاری امور مساجد، نورپردازی در ۶ ساختمان و ۵ خیابان و ۲ میدان شاخص جمعاً به میزان ۱۵ هزار و ۵۰۰ متر طول، اجرای سفره هفت سین و حذف زوائد از جداره‌های شهری در طرح استقبال از بهار از دیگر اقدامات اجراشده از سوی این اداره بوده است.

مرمت مسیرهای بی‌آرتی در قلب پایتخت

معاون فنی و عمران شهرداری منطقه ۶ بازسازی آسفالت مسیرهای بی‌آرتی در محدوده خیابان انقلاب و ولی عصر (عج) خبر داد. «مرتضی مطهری» گفت: «آسفالت مسیرهای بی‌آرتی، حد فاصل میدان انقلاب تا ایستگاه دروازه دولت و چهارراه ولی عصر (عج) تا خیابان عباسپور، اجرا شد. با توجه به تردد میلیونی شهروندان در قلب پایتخت و خدمت‌رسانی ویژه اتوبوس‌های خط ویژه، آسفالت این خطوط به صورت مرتب بررسی و در صورت نیاز ترمیم می‌شود.» شهروندان در صورت مشاهده هر گونه مشکل در معابر، می‌توانند برای رفع آن با شماره ۱۳۷ و ۱۸۸۸ تماس بگیرند تا در اسرع وقت به درخواست آنها پاسخ داده شود.

راه‌اندازی ۶ پاتوق محلی در منطقه ۶

۴۵ پروژه کوچک‌مقیاس توسعه محله‌ای در منطقه ۶ در سال گذشته با اعتباری در حدود ۴۸۴ میلیارد ریال تعریف شده که ۱۰ پروژه در سال گذشته به پایان رسیده و مابقی آن در حال اجراست. از این میان، ۲۰ پروژه در حوزه فنی و عمرانی، ۱۹ پروژه در حوزه خدمات شهری و ۶ پروژه در حوزه اجتماعی و فرهنگی تعریف شده‌اند که ۱۰ مورد از این ۴۵ پروژه تاکنون به پایان رسیده است. پروژه‌های کوچک‌مقیاس توسعه محله‌ای در این منطقه مرکزی عبارتند از: میدان سلساس است.

تهران بیشتر شامل حوزه‌هایی نظیر ایجاد مرکز خلاقیت و نوآوری محله، بهسازی معابر و پیاده‌روسازی، ساخت پاتوق محلی، ساخت سرویس بهداشتی، بهسازی زمین چمن مصنوعی در بوستان‌ها، بازپیرایی بوستان‌ها، اجرای سیستم روشنایی بوستان لاله و ساماندهی میدان‌های منطقه از جمله میدان سلساس است.

اعتبار مصوب سال ۹۹ برای اجرای این پروژه‌های کوچک‌مقیاس توسعه محله‌ای در محله‌های چهارده گانه منطقه ۶ بالغ بر ۴۸۴ میلیارد ریال اعلام شده است. یک چهارم پروژه‌ها پایان یافته و عملیات اجرایی ۵ پروژه در حال انجام است. همچنین بیش از نیمی از پروژه‌ها در مراحل طراحی، برآورد، اخذ کفایت اسناد یا مناقصه هستند.

میز خبر

حرکت به سوی توسعه پایدار در قلب تهران

معاون خدمات شهری و محیط‌زیست منطقه ۱۲ از برگزاری نشست با مدیر کل برنامه‌ریزی و توسعه امور شهری معاونت خدمات شهری و محیط‌زیست شهرداری تهران خبر داد. نشست سالانه «محمد رضا ندرلو»، معاون خدمات شهری و محیط‌زیست منطقه ۱۲ با «میشم عنقای» مدیر کل برنامه‌ریزی و توسعه امور شهری معاونت خدمات شهری و محیط‌زیست شهرداری تهران در زمینه موضوعات نگهداشت شهر، بودجه ۱۴۰۰ حوزه امور شهری در منطقه ۱۲ در ساختمان معاونت خدمات شهری و محیط‌زیست این منطقه برگزار شد. در این نشست ندرلو نخست در مورد عملکرد پروژه‌های سرمایه‌ای گزارش جامعی را ارائه کرد و سپس با تأکید بر اهمیت این پروژه‌ها گفت: «توسعه پروژه‌های محلی کوچک‌مقیاس، مانند برنامه استقبال از بهار

و رفع سد معبر در گلوگاه‌های اقتصادی منطقه، برنامه‌های زیباسازی و فضای سبز محدوده منطقه از جمله برنامه‌های آتی این معاونت در منطقه ۱۲ خواهد بود.» او با یادآوری این نکته که معاونت خدمات شهری و محیط زیست، وظایف و مأموریت‌های بسیاری را در منطقه برای تأمین رفاه و جلب رضایت حداکثری شهروندان به عهده دارد، افزود: «اولویت اصلی ما در این معاونت، بحث نگهداشت شهر است و با حرکت به سوی توسعه پایدار در منطقه قلب تهران برای تحقق طرح «تهران ۱۴۰۰» می‌کوشیم.» ندرلو نیز ضمن بیان این مطلب که بحث نگهداشت شهر اصلی‌ترین وظیفه مدیریت شهری است، گفت: «همه دغدغه مدیران ارشد شهری این است که با حمایت‌های ستاد و بازوهای اجرایی صف بتوانیم خدمات‌رسانی به شهروندان را با کیفیت مطلوب‌تری به انجام برسانیم.»

نمایشگاه تمبرهای ایران و ارمنستان

اولین نمایشگاه مشترک تمبرهای ایران و ارمنستان با همکاری موزه ارتباطات و موزه ملی ارمنیان برگزار می‌شود. این نمایشگاه از امروز ۲۲ فروردین‌ماه شامل تمبرهای نوروزی ایران و گزیده‌ای از تمبرهای ارمنستان در موزه ملی ارمنیان (اسقف آرا پاک مانویان)، برپا می‌شود. همچنین در ادامه کار نمایشگاه تمبر ایران و ارمنستان، تمبر یادبود کلیسای تادئوس مقدس نیز رونمایی می‌شود. علاقه‌مندان می‌توانند پخش زنده این برنامه را از صفحات شرکت ملی پست و موزه ارتباطات در شبکه‌های اجتماعی آپارات و اینستاگرام تماشا کنند.

چهره

قاسم صداقت جو
کاسب قدیمی خیابان رودکی:
روزگاری نام محله
برند کسب و کار بود

موفقیت در هر شغلی نیازمند تخصص و کسب مهارت است. این کسب مهارت هم نیازمند تجربه و دود چراغ خوردن است. در گذشته، اغلب افراد کسب و کارشان را از شاگردی و پادویی شروع می‌کردند. آن قدر ارتباط میان کارفرما و شاگرد مغازه نزدیک و قوی بود که حتی در مسائل خانوادگی و مواردی مثل امر خیر از دواج شاگرد، این کارفرما بود که برای شاگرد پدری می‌کرد. در واقع، افراد به اعضای حوزه کارشان مثل یک خانواده نگاه می‌کردند. اغلب کسبه یا کارگران با تلاش خودشان و پس‌انداز مغازه‌ای را می‌خریدند و کسب و کار بر اساس سنوات و قدمت فرد در محله شکل می‌گرفت و سر پا می‌شد. حتی نام محله بر پیشانی کسب و کار کاسبان قدیمی بود و همین نام بود که به کاسبی اعتبار می‌داد. وقتی کاسبی خطا می‌کرد یا کم‌فروشی می‌کرد خود همکاران با طرد او و انجام ندانن معامله با او باعث تغییر در رفتار و اصلاح فرد خطاکار می‌شدند و این موضوع میان کسبه قبل از مشتری‌ها رافع و رجوع می‌شد.

این روزها اما کمتر کسی به کارگری کردن و شروع کردن از صفر رضایت می‌دهد. در همین خیابان رودکی اغلب مغازه‌ها اجاره‌ای شده است. افراد می‌خواهند یک‌کسبه ره مسداله را طی کنند. در واقع ترجیح می‌دهند خودشان استادکار از این میان، ۲۰ پروژه در حوزه فنی و عمرانی، ۱۹ پروژه در حوزه خدمات شهری و ۶ پروژه در حوزه اجتماعی و فرهنگی تعریف شده‌اند که ۱۰ مورد از این ۴۵ پروژه تاکنون به پایان رسیده است. پروژه‌های کوچک‌مقیاس توسعه محله‌ای در این منطقه مرکزی عبارتند از: میدان سلساس است.

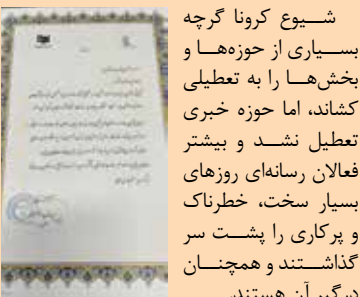
اعتبار مصوب سال ۹۹ برای اجرای این پروژه‌های کوچک‌مقیاس توسعه محله‌ای در محله‌های چهارده گانه منطقه ۶ بالغ بر ۴۸۴ میلیارد ریال اعلام شده است. یک چهارم پروژه‌ها پایان یافته و عملیات اجرایی ۵ پروژه در حال انجام است. همچنین بیش از نیمی از پروژه‌ها در مراحل طراحی، برآورد، اخذ کفایت اسناد یا مناقصه هستند.

بازتاب

تقدیر کادر درمانی بیمارستان لولاگر از همشهری محله

مدیر بیمارستان لولاگر با ارسال متنی به شرح زیر از همشهری محله تشکر کرد:

مؤسسه همشهری محله (پهنه مرکز)
با اهدای سلام و احترام

شیوع کرونا گرچه بسیاری از حوزه‌ها و بخش‌ها را به تعطیلی کشاند، اما حوزه خبری تعطیل نشد و بیشتر فعالان رسانه‌ای روزهای بسیار سخت، خطرناک و پرکاری را پشت سر گذاشتند و همچنان درگیر آن هستند. رאוپان تزیبسن جامعه در روزهای اولیه شیوع ویروس کرونا همپای مدافعان سلامت بودند و در حالی که به مردم توصیه می‌شود در خانه بمانند، با تهیه گزارش‌های خبری و تصویری، در زمینه آگاه‌سازی و اطلاع‌رسانی به شهروندان تلاش کردند. بدین‌وسیله از شما سروران گرامی بابت زحمات بی‌بدیل و فداکاری‌هایتان در حوزه خبر سلامت‌محور تقدیر و تشکر داریم و از خداوند توفیق روزافزون برای شما بزرگواران مسئلت می‌نمایم.

دکتر محمود سلطانی
مدیرعامل بیمارستان لولاگر

۵۰۰۰

اصله درختچه مقاوم در برابر کم‌آبی
در بوستان‌های منطقه ۷ کاشته شد.

۲

معبر قیام و فردوسی واقع در منطقه
۱۲ در فهرست خیابان‌های کامل شهر
تهران قرار گرفت.

۸۹۰

تن آسفالت برای بازسازی ۵۹۳۰ متر
مربع مسیر بی‌آرتی توسط معاونت
فنی و عمران شهرداری منطقه ۶
مورد استفاده قرار گرفت.

۲۰۰۰

متر از جدول‌ها شست‌وشو، ۷۰
مورد کرکره اسفالت، ۱۰۰ متر طول
نرده‌های رفیوز میانی بلوار ۵۰
المان در خیابان امام خمینی (ره) در
طرح استقبال از بهار رنگ‌آمیزی شد.

تلفن دفاتر قبول آگهی

دفتر مرکزی پذیرش ۸۸۳۱۱۹۱۹

شمال					
آرژانتین	۸۸۷۵۳۴۰۱	پارک وی	۲۲۰۲۰۴۵۰	قلهک	۲۲۸۴۷۳۲۶
آفریقا	۲۲۰۳۴۴۴۱	پاسداران	۲۲۸۵۱۱۰۰	لویزان	۲۲۹۸۴۳۸۸
آندلسیه	۲۲۲۹۸۲۶۱	تجربیش	۲۲۲۱۸۸۱۲	ملاصدرا	۸۸۰۳۲۷۷۱
اندروزگو	۲۲۲۰۹۵۷۱	دولت	۲۲۲۱۴۲۴۳	میرداماد	۲۲۴۰۴۲۲۹
پارک ملت	۲۲۰۴۷۹۳۱	شریعتی شمال	۲۲۸۵۲۶۰۰	ونک	۸۸۷۷۹۹۴۱
مرکز					
امین حضور	۳۳۵۰۳۵۲۵	سهروردی	۸۸۷۴۳۹۹۰	فاطمی	۶۶۴۳۴۹۵۹
انقلاب	۶۶۴۹۷۲۸۰	سهروردی شمالی	۸۸۷۵۶۶۶۱	فردوسی (۱)	۶۶۷۱۱۷۱۷
بازار	۵۵۶۰۴۹۵۵	سید خندان	۲۲۸۴۸۱۹۱	فردوسی (۲)	۶۶۷۱۳۴۸۴
بهارستان	۳۳۱۱۶۶۵۶	شریعتی	۸۸۴۳۵۷۶۹	لاه زار نو	۶۶۷۰۱۴۱۵
جمهوری	۶۶۴۰۱۴۷۹	شهید بهشتی	۸۸۷۵۵۳۳۰	میدان سپاه	۷۷۵۲۶۰۴۴
حافظ	۶۶۷۰۱۸۱۷	شهید مطهری	۸۸۹۰۳۵۵۶	میدان ولیعصر	۸۸۹۳۳۳۸۵
سعدی	۳۳۹۶۳۷۲۹۹	طالقانی	۸۸۸۰۲۵۶۴	هفت تیر	۸۸۸۴۴۰۶۵
سمیه	۸۸۳۲۳۳۷۸			یوسف آباد	۸۸۰۶۳۷۵۴
حومه تهران					
اسلامشهر	۵۶۱۴۹۴۰۰	شهرقدس	۴۶۸۵۷۱۲۳	گلشهر	۰۲۶۳۹۸۷۵۰۰
جادمخصوصکرج	۴۴۱۹۵۰۰۰	شهریار	۶۵۲۶۳۷۶	اواسانات	۲۶۵۵۱۴۹۰
دماوند	۷۶۳۴۰۳۴۴	کرج	۰۲۶۳۲۳۴۰۴۳	ورامین	۳۶۲۷۸۵۴۵
تلفن پذیرش آگهی					
شماره روزی		۱۸۱۹			

تلفن پذیرش آگهی ۱۸۱۹

شبانہ روزی

غرب	
آرادی	۶۶۸۶۷۹۶۴
آیت الله کاشانی	۴۴۰۷۴۰۳۳
بلوار فردوس	۴۴۰۵۱۳۱۷
پونک	۴۴۴۳۵۷۲۷
توحید	۶۶۹۴۰۵۳۸
تهرانسر	۴۴۵۶۱۳۳۳
دهکده المپیک	۴۴۱۴۶۶۳۳
جلال آلی احمد	۸۸۲۶۵۵۵۳
جنت آباد	۴۴۴۷۲۷۱۲
ستارخان	۴۴۲۱۶۶۸۹
سعادت آباد	۸۸۶۹۶۰۱۰
شهران	۴۴۳۳۵۹۶۶
شهرک اکباتان	۴۴۶۶۵۹۴۹
شهرک غرب	۸۸۳۷۲۹۷۱
صادقیه	۴۴۰۷۹۰۵۵
فرزاد	۲۲۰۶۱۸۷۷
فلکه اول شهران	۴۴۳۳۵۹۶۵
فلکه دوم صادقیه	۴۴۰۷۹۰۵۶
میدان المپیک	۴۴۱۴۶۶۳۳
نواب هاشمی	۶۶۴۳۰۹۰۳
دفا تر بازار یابی نیاز مندیها	۶۶۳۷۱۹۱۵
اشرفی اصفهانی	۴۴۰۰۶۵۶۹
اندیشه	۸۸۰۵۰۵۰۱۱
جمازاده	۶۶۴۳۴۰۲۸
جهان آرا	۸۸۰۵۷۳۶۰
چهارراه قصر	۸۸۱۷۷۵۳۶
چهارراه ولیعصر	۶۶۴۰۰۸۸۳
سهروردی جنوبی	۸۸۹۳۳۷۰۰
شهر پرد	۵۶۷۹۱۴۷۳
شهر پردیس	۷۶۳۴۶۰۵۴
رباط کریم	۵۶۴۳۸۴۴۴
کریمنان	۸۸۰۰۶۱۴۲
مرزداران	۴۴۲۷۶۰۹۱
معلم	۸۸۴۵۰۸۰۵

شیوع کرونا سالن‌های تمرین تئاتر در منطقه ۶ را به ورشکستگی کشانده است

چراغ نمایش خاموش است

شقایق عرفی‌نژاد

بخش مرکزی تهران مرکز فرهنگی شهر است. تئاتر شهر، تالار وحدت، موزه هنرهای معاصر، تماشاخانه‌ها و کنایرفشی‌ها این قسمت از شهر را مبدل به محل رفت‌وآمد هنرمندان و مخاطبان هنر کرده است. کار این مراکز هنری و فرهنگی، اما با شیوع کووید -۱۹ به تعطیلی کشید. تماشاخانه‌ها هم با موقت یا دائم تعطیل شدند و هنرمندان در خانه ماندند. درباره تعطیلی تئاترها در این مدت زیاد صحبت شده است، اما مراکز دیگری هم هستند که کار و فعالیتشان وابسته به تئاتر است و در این مدت بی‌هیچ سر و صدایی تعطیل شدند. بلوار کشاورز، میدان ولی‌عصر(عج) و خیابان فلسطین محل تمرکز پلاتوها و سالن‌های تمرین تئاتر است یا شاید بشود گفت بود. این سالن‌های تمرین که به دلیل نزدیکی به تماشاخانه‌ها در این منطقه فعال بودند، از اسفند سال ۹۸ تعطیل شدند و تمام سال گذشته را تقریباً در تعطیلی به سر بردند. با شروع تمرین‌های نمایش‌های جشنواره فجر و صدور مجوز تمرین و اجرا کم‌کم تعدادی از این پلاتوها باز شدند. این گزارش درباره پلاتوهایی است که یک سال بد را گذراندند و کسی هم به فریادشان نرسید.

پلاتوی شهر پیش از این با نام بازیگاه در طبقه سوم تماشاخانه سه نقطه در خیابان فلسطین فعالیت می‌کرد. حالا مدتی است که به جای دیگری در همین محدوده منتقل شده است. «حامد رحیمی» مسئول آن، وضعیت یک سال گذشته پلاتو را این‌طور توضیح می‌دهد: «پلاتوی ما از اسفند سال ۹۸ تعطیل شد و تا تیرماه ۹۹ مثل مراکز دیگر کاملاً تعطیل بود. از تیرماه تا مهر و

حامد رحیمی
مسئول پلاتوشهر

است با چند سالن ۸۰ متری، ۳۰ متری و ۱۲ متری. «دنیا بازدار» یکی از مسئولان آن، می‌گوید: «۲سال است که پلاتو دارم. اینجا را هم ۳ ماه است اجاره کرده‌ام. محل قبلی را مجبور شدم پس بدهم. در این یک سال چند بار جا عوض کرده‌ایم. قبل از کرونا در خیابان انقلاب بودیم، اما اسفند سال ۹۸ آن محل را تحویل دادیم و جایی نزدیک میدان فلسطین

را اجاره و مدتی بعد آنجا را هم واگذار و اینجا را در میدان ولی‌عصر(عج) اجاره کردیم. در واقع هر بار جایی را می‌گرفتم و ۳ ماه می‌ماندیم و بعد که از پس اجاره برنمی‌امدیم به جای دیگری می‌رفتم. خیلی از بچه‌هایی که در این کار بودند، مجبور شدند سالنشان را واگذار کنند. از دور و بری‌های خودمان تعطیلی‌شان به در برده‌اند و می‌گویند در این مدت از هیچ‌جا به آنها کمک نشده است. «تماشاخانه‌ها

بمبلی به‌عنوان کمک دریافت کردند، هر چند این رقم بسیار ناچیز بود، ولی پلاتوهای تمرین این مبلغ را هم دریافت نکردند. حتی برای وام هم که ثبت‌نام کردیم به نتیجه نرسیدیم.» به همین دلیل است که اعتقاد دارد در این مدت هیچ‌کدام از مراکز هنری به اندازه سالن‌های تمرین تئاتر آسیب ندیده‌اند. در این شرایط یکی از نهادهایی که می‌تواند آه فعالان این حوزه را فروشنشان، شهرداری است. اما این اتفاق نیفتاده است. رحیمی می‌گوید: «شهرداری می‌تواند از چند جهت به ما کمک کند. کوچک‌ترینش این است که می‌تواند تابلوهای تبلیغاتی رایگان به ما بدهد یا اجازه دهد تابلو سرکوچه داشته باشیم که تمام مراکز فرهنگی دارند. شهرداری ساختمان‌ها، سالن‌ها و فضاهای بی‌استفاده زیادی دارد. می‌تواند این سالن‌ها را با قیمت کمتر به‌عنوان سالن تمرین اجاره دهد و خودش هم به درآمدزایی برسد. حتی اگر تابلو تبلیغاتی به خود تئاترها و نه سالن‌های تمرین هم بدهد، خوب است. چون مثل یک زنجیره به هم متصلیم. اگر تئاتر مخاطب بیشتر داشته باشد، تقاضا برای تمرین تئاتر هم بیشتر خواهد بود.»

از سوی هیچ نهادی حمایت نشدیم

«پلاتوی بارنگ» در میدان ولی‌عصر(عج) واقع

برق مجموعه را بپردازیم.»

او می‌گوید از زمان اعلام برگزار شدن جشنواره فجر، آذر ماه سال گذشته، این پلاتو هم سالن تمرین در اختیار گروه‌ها گذاشت و بعد هم گروه‌هایی که در جشنواره دانشگاهی اجرا داشتند، در اینجا تمرین کردند. محمودی که کارگردان تئاتر است، می‌گوید با اینکه از هیچ‌جا بابت خسارتی که به شغلشان وارد شده، کمکی دریافت نکرده‌اند و اجاره ملک هم دوباربر شده است، ولی قیمت‌ها را افزایش چندانی ندادند. علاوه بر این، اگر گروه‌ها نخستین کارشان باشد، تخفیف می‌دهند و حتی به دفتر جشنواره دانشجویی هم اعلام کرده‌اند که می‌توانند به یک گروه رایگان سالن تمرین بدهند. او می‌گوید به دلیل واقع شدن در مرکز شهر و نزدیکی به دانشگاه‌ها و تماشاخانه‌ها تقریباً تمام پلاتوهای تمرین در همین محدوده انقلاب و بلوار کشاورز و خیابان ولی‌عصر(عج) جمع شده‌اند، ولی بیشتر آنها در این شرایط سخت مجبور به تعطیلی شده‌اند. محمودی می‌گوید: «تئاتر حرمت دارد و به هر قیمتی نباید از آن پول درآورد. وقتی اهالی تئاتر چنین نگاهی به آن دارند، توقع دارند از طرف نهادهای مختلف حمایت شوند. یکی از این نهادها شهرداری است. شهرداری ساختمان‌های زیادی دارد که بدون استفاده مانده‌اند. می‌تواند این ساختمان‌ها را با قیمت‌های مناسب در اختیار گروه‌ها بگذارد و از آنها حمایت کند. یا دست‌کم می‌تواند از صاحبان پلاتوها عوارض کسب درآمد نگیرد.»

بیکاری مطلق

«باربد طولایی» از مسئولان «پلاتوی تهران» تماشا در بلوار کشاورز، اما ناامیدتر از این حرف‌هاست. او که مثل بقیه از اسفند ۹۸ تا تیرماه ۹۹ را در بیکاری مطلق گذرانده و از آن به بعد هم با ۲.۳ گروه در هفته پلاتو را اداره کرده است، می‌گوید: «توقعی از شهرداری ندارم. همین که فقط ساختمان را پلمب نکنند، برایمان کافی است. حتی می‌دانم این گفت‌وگو هم سودی در پی نخواهد داشت.» او توضیح می‌دهد: «پس از یک سال بیکاری تازه در آذرماه ۹۸ توانستیم سالن تمرین به گروه‌های تئاتر اجاره بدهیم. پیش از آن فقط بچه‌های آموزشگاه‌های تئاتر اینجا تمرین می‌کردند. الان هم اینجا فقط ۳.۲ گروه در هفته تمرین می‌کنند؛ چون بیشتر گروه‌ها ترجیح می‌دهند در شرایط کرونا تمرین و اجرا نداشته باشند.»

باربد طولایی
ازمسئولان پلاتوتهران

برنامه‌های پیش روی مدیریت شهری در گفت‌وگو با شهردار منطقه ۱۱

ثبت جهانی خیابان ولی‌عصر؛ اولویت ۱۴۰۰

فاطمه عسگری نیا

شهرداری منطقه ۱۱ به‌عنوان یکی از مناطق مرکزی پایتخت که در برگرفته بخشی از بافت تاریخی و ارزشمند تهران قدیم است در سال ۱۴۰۰ مسیر توسعه شهری و محلی را با جدیت بیشتری دنبال می‌کند. سابقه شکل‌گیری بافت‌های مسکونی در این منطقه به دهه ۱۲۴۰ شمسی باز می‌گردد، اما بدون شک رونق، توسعه و شکل‌گیری ساختارهای اصلی منطقه مربوط به دوران پهلوی اول است. بین سال‌های ۱۳۰۴ تا ۱۳۲۰ است که به‌تدریج عناصری چون راه‌آهن، دانشگاه، پادگان، بیمارستان و پارک‌شهر یا در محدوده کنونی منطقه ۱۱ یا در جوار آن شکل می‌گیرد. به‌طور کلی، تا سال ۱۳۴۲ بخش‌های مهمی از منطقه ۱۱ جزء مناطق مرفه‌نشین و پررونق تهران محسوب می‌شد، اما همزمان به لحاظ موقعیت مرکزی منطقه، فعالیت‌های کارگاهی و بازارهای تخصصی در بخش‌های شمالی منطقه رونق یافتند. «نصراله آبادیان» شهردار منطقه ۱۱، در نخستین گفت‌وگوی سال جدید با همشهری محله از برنامه‌های توسعه شهری منطقه در سال ۱۴۰۰ برایمان می‌گوید.

او قبل از ورود به برنامه‌های شهرداری به تشریح ویژگی‌های این منطقه می‌پردازد و می‌گوید: «منطقه ۱۱ شهرداری تهران با مساحتی به وسعت ۱۲/۱ کیلومترمربع یکی از مناطق مهم میراث فرهنگی به شمار می‌آید. از سوی دیگر، به لحاظ واقع شدن راسته‌های اقتصادی در آن، همواره یکی از مناطق پر تردد پایتخت بوده است.» آبادیان با اشاره به قرار گرفتن بخش قابل توجهی از بزرگ‌ترین خیابان تهران تحت عنوان خیابان ولی‌عصر(عج) در منطقه ۱۱ می‌افزاید: «ثبت جهانی خیابان ولی‌عصر(عج) یکی از اولویت‌های اصلی شهرداری تهران در سال ۱۴۰۰ است. ما هم می‌کوشیم با اجرای پروژه ارتقای کیفی سطح سلامت زندگی کودکان اوتیسم شهر تهران فراهم شود: «این پروژه طی تفاهمنامه‌ای بین اداره سلامت با مرکز تحقیقات روان‌پزشکی و روان‌شناسی بیمارستان روزبه، آموزش تخصصی مربوط به مرکز فراموز، ویژه کودکان دارای اختلالات رفتاری، تکاملی و اوتیسم تهران، و مشاوره و روان‌شناسی آنان در سال ۱۴۰۰ انجام خواهد شد.»

طرح‌هایی برای افزایش امنیت زنان

او در ادامه از تلاش شهرداری منطقه برای رفع خطر از نقاط ناایمن شهری برای حضور امن زنان در معابر منطقه خبر می‌دهد: «براساس بازدهدای میدانی و بررسی‌های صورت‌گرفته از نقاط ناایمن در منطقه، پروژه طرح ارتقای احساس امنیت زنان

برنامه‌های پیش روی مدیریت شهری در گفت‌وگو با شهردار منطقه ۱۱

ثبت جهانی خیابان ولی‌عصر؛ اولویت ۱۴۰۰

فاطمه عسگری نیا

ورزشی روبه‌رو است؛ موضوعی که همواره مورد گلابه اهالی بوده و است، اما شهردار منطقه ۱۱ خبرهای خوبی برای شهروندان در سال ۱۴۰۰ دارد: «پروژه احداث فضای ورزشی بانوان یکی از اولویت‌های ما در سال ۱۴۰۰ است که از دیدف بودجه‌ویژه‌ای هم به آن اختصاص داده‌ایم. امیدواریم با فراهم شدن زیرساخت‌های لازم، شاهد توسعه سرانه ورزشی بانوان و افزایش نشاط و امید اجتماعی و ایجاد محل امن برای انجام فعالیت ورزشی ویژه بانوان باشیم.»

نصراله آبادیان
شهردارمنطقه ۱۱

ورزشی دیگر شهردار منطقه ۱۱ برای جوانان علاقه‌مند به این رشته است: «بودجه مورد نیاز برای اجرای این پروژه در قالب بودجه ۱۴۰۰ پیشنهاد شده و امیدواریم با اجرای آن شاهد رضایت جوانان با افزایش سرانه ورزشی منطقه باشیم. تقویت حوزه ورزش و تشویق نسل جوان یکی از اولویت‌های کاری ماست که با هدف پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی در منطقه دنبال می‌شود.»

اجرای تئاترهای خیابانی در پهنه رودکی

حدود یک سال از افتتاح پهنه رودکی در منطقه ۱۱ می‌گذرد و هرچه رو به جلو می‌رویم کارکردهای این پهنه پررنگ‌تر از قبل خود را نشان می‌دهد. یکی از برنامه‌هایی که قرار است شهرداری منطقه ۱۱ در سال ۱۴۰۰ در این پهنه دنبال کند اجرای تئاترهای خیابانی است: «در راستای همکاری معاونت امور اجتماعی و فرهنگی با اداره کل هنرهای نمایشی، تئاترهای خیابانی در مناسبت‌های مختلف سال مانند هفته وحدت، هفته کتاب، هفته معلول، روز جهانی مبارزه با اعتیاد، دهه اول محرم و... در پهنه فرهنگ و هنر رودکی مانند سال گذشته اجرا می‌شود. اجرای این پروژه فرهنگی علاوه بر افزایش شور و نشاط اجتماعی و بالا رفتن آگاهی شهروندان در ارتباط با نمایش‌های اجراشده، سبب غنی‌سازی اوقات فراغت شهروندان هم می‌شود. هر چند در سال

احداث ۴ مرکز محلی در منطقه

افزایش تعاملات اجتماعی یکی از اهدافی است که شهرداری منطقه ۱۱ در مسیر توسعه محلی با جدیت آن را دنبال می‌کند.آبادیان می‌گوید: «امسال ۴ مرکز محله در محله‌های انقلاب، شیخ هادی، حشمت‌الدوله و جمهوری با هدف مشارکت‌پذیری مردم در محله اجرا خواهد شد.» شهرداری منطقه ۱۱ امسال قرار است در بخش احیای حیات شبانه هم وارد شود. یکی از طرح‌هایی که به گفته شهردار منطقه ۱۱ قرار است در سال ۱۴۰۰ دنبال شود شببازارها در منطقه است: «در راستای‌بند ۶۶ برنامه سوم توسعه مبنی بر احیای زیست شبانه، این طرح پیشنهاد شده است و امیدواریم با اجرای آن ضمن احیای پیاده‌راه‌ها و نقاط بی‌دفاع شهری بستر لازم برای کسب درآمد، اشتغالزایی و رونق اقتصاد شهری فراهم شود.»

احداث مسیر دوچرخه

آبادیان می‌گوید با توجه به حجم زیاد تردد خودروها و وسایل نقلیه سبک و سنگین، اجرای طرح‌هایی با ماهیت کاهش آلودگی هوا یکی از اولویت‌های شهرداری منطقه ۱۱ در سال ۱۴۰۰ است: «احداث مسیر دوچرخه در خیابان امام خمینی(ره) حداقل خیابان ولی‌عصر(عج) تا میدان حسن آباد، احداث مسیر دوچرخه در پارک آموزش ترافیک، گردشگری حصار ناصری بر محور پیاده و حمل‌ونقل پاک در مسیرهای پنج‌گانه گردشگری منطقه ۱۱ از جمله طرح‌هایی است که با هدف کاهش آلودگی هوای منطقه در سال ۱۴۰۰ دنبال خواهد شد.»

پروژه‌مدیریت محیط‌زیستی و پایش آلاینده‌های موجود در جوی آب خیابان ولی‌عصر(عج) با هدف پایش محیط‌زیست و شناسایی آلودگی‌های محیطی این خیابان در امتداد ارائه راهکارهای مدیریتی برای بهبود عملکرد و حفاظت، اصلاح شبکه آب‌رسانی (بارانی –قطرهای) با هدف صرفه‌جویی بهینه در مصرف آب، هوشمندسازی شبکه آب‌رسانی و اجرای مانیتورینگ و طرح محله سبز در مسیر اجرای طرح کاپ از دیگر پروژه‌هایی است که به گفته شهردار منطقه ۱۱ تا پایان سال جاری در این منطقه اجرا می‌شود.

۷۰ سال سکونت خانواده «تهرانیان»

بنچاق‌های موجود از خانه اردیبهشت حکایت از آن دارند که این خانه در سال ۱۳۳۶ بعد از ۷۰ سال سکونت مستمر از سوی خانواده «تهرانیان» به خانواده «پیاب» فروخته می‌شود. خانواده پیاب هم ۶۰ سال در این خانه سکونت می‌کنند. اما در نقشه به‌یادگارمانده از عبدالغفار که قدمتش به حدود ۱۸۰ سال قبل برمی‌گردد، خانه به نام میرزامحمد ناظر ثبت شده است و این مسئله حکایت از جایگاه اجتماعی این فرد و قدمت سکونتش در این مکان دارد. می‌گویند قدمت این خانه به دوره زندیه برمی‌گردد مصداق این سخن هم خزینه کشف‌شده در زیرزمین خانه و معماری منحصربه‌فرد آن است که متعلق به دوره زندیه است. البته وقتی قرار شد این خانه مرمت و بازسازی شود کسی از وجود این حسم خزینه‌ای در خانه خبر نداشت و معماران در جریان خاکبرداری‌هایی که برای مرمت انجام می‌دادند این مجموعه را کشف کردند. خزینه‌ای که از آن سخن می‌گویم سال‌های سال زیر خروارها خاک مدفون و چه بسا آخرین ساکنان خانه از وجودش بی‌اطلاع بودند. آن آنجا که مرمت خانه اردیبهشت همواره با اکتشافات جدیدی همراه بوده است، این پروژه را باید به‌عنوان یکی از پر رمز و رازترین بناهای مرمت شده در منطقه ۱۲ مطرح کرد.

احیا و مرمت خانه‌ای که حراج شده بود

«علی محمد سعادت» شهردار منطقه ۱۲، تلاش برای حفظ و احیای خانه‌های تاریخی تهران را یکی از اولویت‌های شهرداری منطقه ۱۲ برشمرد: «خوشبختانه از سال گذشته اقدامات خوبی در راستای تملک و احیای بافت تاریخی تهران قدیم در قلب پایتخت صورت گرفته است. ابتدای امسال شاهد افتتاح مؤسسه فرهنگی خانه اردیبهشت عودلاجان بودیم و امیدواریم با همکاری بخش خصوص و حمایت‌های شهرداری از سرمایه‌گذاران، شاهد تداوم این روند در منطقه ۱۲ باشیم.»

او در ادامه همچنین با اشاره به تملک «خانه حاکم تهران» در منطقه ۱۲ گفت: «این خانه قرار بود در حراجی فروخته شود که با تلاش‌ها و پیگیری شهرداری منطقه ۱۲ خوشبختانه امروز به تملک ما در آمده و قرار است با یک تیم مجرب و استثنایی کار مرمت آن به‌زودی آغاز شود.»

تولد مؤسسه فرهنگی اردیبهشت در یک محله قدیمی

بهار عودلاجان از راه رسید

فاطمه عسگری نیا

بالاخره با اتمام کار مرمت یکی از قدیمی‌ترین خانه‌های قلب تهران، خانه اردیبهشت، مؤسسه فرهنگی اردیبهشت در دامن عودلاجان متولد شد. مؤسسه‌ای که حالا همه اهالی عودلاجان امیدوارند با روشن شدن چراغش در این محله قدیمی، دوباره زندگی و شادابی را به کوچه‌پسکوبچه‌های قدیمی‌شان هدیه دهد. حالا چند روزی می‌شود که مؤسسه هنری اردیبهشت در این محله قدیمی، دیواره‌دیوار خانه‌های پرخاطره دیگر، فعالیت‌های هنری و فرهنگی خود را شروع کرده است؛ هم کتابخانه‌اش جان گرفته و هم برگزاری دوره‌های هنرمندان در آن شور و حال خاصی به خانه بخشیده است.

کوچه آقا موسی در خیابان پامنار، در دل یکی از فرعی‌های پامنار که به کوچه خلیلی مفرد مشهور است، واقع شده است. خانه اردیبهشت هم در انتهای این کوچه تنگ و باریک است. همسایه‌ها دیگر خانه‌زاد این عمارت مرمت‌شده هستند. بچه‌های قد و نیم‌دجله از ابتدای بالا رفتن خشت‌خشت آن کنار مهندس مرباغی و تیم مرمت حضور داشتند. قصه‌های محله را برای آنها روایت کرده‌اند و از آرزوهایشان گفته‌اند. «مسعود» یکی از بچه‌های عودلاجان است. او در زمان مرمت خانه هر روز به اینجا می‌آمد و با کارگران هم‌صحبت می‌شد، گاهی هم گپ‌بازی با مهندس مرباغی می‌زد: «از صفر تا صد ساختن این خانه حضور داشتم. تیم مرمت در حین ساخت خانه، تشریه اردیبهشت عودلاجان را تهیه می‌کردند و من این نشریه را با صدای بلند برای کارگران می‌خواندم.»

از مرمت این خانه ابراز خوشحالی می‌کند: «تا قبل از مرمت اینجا محل زندگی معتادان بود، اما حالا خانه‌ای زیبا در محله ساخته شده که محل رفت‌وآمد بازیگران بزرگ کشور است.»

اوستا محمود سلمانی هم از اینکه حال و هوای محله به دست مردم به‌خصوص هنرمندان در حال تغییر است خیلی خوشحال است: «محله ما یکی از قدیمی‌ترین محله‌های تهران است، اما در طول سال‌های گذشته اکثر خانه‌های قدیمی و تاریخی‌اش به ویرانه و محل تجمع معتادان تبدیل شده بود. خیلی خوشحالم که این خانه‌ها به دست تیم هنرمندی از

«احیای بافت تاریخی و یا هر خانه قدیمی که به لحاظ تاریخی و البته هنری معماری و طراحی ارزشمند است به کف‌سازی و نصب المان و مرمت در و دیوار معطوف نمی‌شود؛ چراکه چنین بناهایی با حضور آدم‌ها جان می‌گیرند. بازسازی خانه‌هایی که عمر مفیدشان تمام شده و تبدیل آنها به فضاهای مورد نیاز در کنار هم می‌تواند باعث دمیده شدن روح تازه به جامعه شود. اگر بنایی بازسازی نشود اما برنامه‌ای برایش نداشته باشیم، قطعاً تلاش‌ها بی‌فایده خواهد بود. نکته مهم دیگر این است که بازسازی در عین حال که می‌تواند همان بافت سنتی و ایرانی را داشته باشد، با خلاقیت و بهسا دادن به جوانان می‌توان جاشنی مدرن هم به آنها اضافه کرد و سبک خاصی در معماری خلق کرد.»

دلسوزان تاریخ و هویت در حال مرمت است. خانه اردیبهشت قطعاً نخستین و آخرین خانه‌ای نیست که در محله عودلاجان زنده می‌شود.»

همسایه‌ها؛ هم‌راهِ هم‌دل

یکی از موضوعاتی که به تیم مرمت خانه اردیبهشت عودلاجان کمک کرد تا روند کار را بدون هیچ دغدغه‌ای در سایه آرامش محلی دنبال کنند، همراهی و همدلی اهالی محل با آنهاست. مهندس «پهروز مرباغی»، معمار پروژه مرمت خانه اردیبهشت، می‌گوید: «از روز نخست حضورمان در محله، اهالی با روی باز از تیم ما و فعالیتی که قرار بود در این خانه انجام شود، استقبال کردند. شاید علشن باز بودن در کارگاه عمرانی ما به روی اهالی بود که از روز نخست به اینجا آمدند و در جریان روند کار قرار گرفتند و با روایت قصه‌های خانه، بخش‌های پیدا و نهان این خانه را به ما نشان دادند.» او دوست داریم و معتقدیم رفاقت با اهالی محله لازمه یک پروژه مرمتی در محله است.» او که عضو انجمن مفاخر معماری ایران است، معتقد است بافت‌های تاریخی با حضور مردم جان می‌گیرد:

نگاهی به فعالیت نخستین مرکز «گلمان» محله بریانک در تکه دهم پایتخت

پسماند خشک بیار

گلدان ببر

فاطمه توکلی

شهروندان تهرانی روزانه بیش از ۱۰هزارتن پسماند خشک و تر تولید می‌کنند. جمع‌آوری، انتقال و دفن این حجم از زباله برای مجموعه مدیریت شهری، علاوه بر اینکه هزینه سنگینی دارد، با دغدغه‌های مختلف محیط‌زیستی همراه است و بی‌برنامگی در این عرصه آسیب‌های فراوانی به طبیعت می‌رساند. بر این اساس، آشنایی شهروندان با تفکیک زباله از مبدأ و جداسازی پسماندهای خشک و تر چند سال است که در دستور کار مجموعه مدیریت شهری قرار دارد و برای نهادینه شدن فرهنگ کاهش تولید زباله، برنامه‌های فرهنگی، آموزشی و تشویقی زیادی درسرای محله اجرا شده است. راه‌اندازی مرکز گلمان و تحویل گلدان به ازای دریافت پسماند خشک در محله بریانک یکی از راه‌های تشویق شهروندان برای مشارکت در بازیافت از مبدأ است. به همین بهانه، سری به این مرکز زدیم و با رئیس اداره پسماند منطقه ۱۰ و جمعی از شهروندان درباره فعالیت‌های مرکز گلمان گفت‌وگو کردیم.

در خیابان شهید عرب، چند قدم بالاتر از پارک ترافیک، نرسیده به میدان بریانک، گلدان‌های کاکتوسی که کنار هم روی سکوی مقابل مرکز گلمان نشسته‌اند، توجه هر رهگذری را جلب می‌کنند. چند خنم با دقت گل‌ها را رصد می‌کنند و تعدادی هم به بتر «پسماند خشک خود را به ما تحویل بدهید و در ازای آن گل و گیاه تحویل بگیرید» نگاه می‌کنند و برای یافتن سؤالات خود درباره نحوه تحویل پسماندها وارد مرکز گلمان می‌شوند.

تشویق شهروندان به کاهش تولید زباله

مقوله بازیافت و بهترین بهره‌وری از دورریختنی به جزء جدانشدنی زندگی شهروندی تبدیل شده است. مراکز گلمان هم با هدف ترغیب شهروندان به بازیافت و جداسازی زباله‌های خشک و تر راه‌اندازی شده است. رئیس اداره مدیریت پسماند که دهم پایتخت با اشاره به این موضوع می‌گوید: «همانگین پسماند خشک و تر در منطقه روزانه ۱۷۰ تن است که از این حجم روزانه به‌طور ضمن آنکه نیم‌نگاهی جدی به میحث تهران‌پژوهی نیز خواهیم داشت.» او یادآوری می‌کند: «در کتابخانه ما که در آینده توسعه پیدا خواهد کرد علاوه بر مجموعه‌هایی چون «کتاب هفته»، «کتاب جمعه» و کتاب‌های تاریخی و ادبی ارزشمند، تعدادی کتاب کم‌پایاب با نایاب هم خواهیم داشت که طبعاً فقط برای مطالعه در کتابخانه اردیبهشت عودلاجان در اختیار خواهد بود. کتاب‌هایی از دوره قاجار با چاپ سنگی، از جمله دو کتاب از «عبدالغفار»، «خمریات» و «جغرافیای جهان» هم دیده می‌شود.»

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های مراکز گلمان آشتی شهروندان با طبیعت و گل و گیاه است. در واقع، با توجه به فقر سرانه فضای سبز در تکه دهم پایتخت، فرصت خوبی است که شهروندان با هدیه یک گلدان به واسطه مواد دورریختنی و پسماند خشک سبزی‌نگی را به خانه ببرند. به همین دلیل، برای فراهم شدن امکان

محمد فاطمی‌زاد
رئیس اداره مدیریت
پسماند منطقه ۱۰

نماد شادابی و نشاط است، دریافت کنند.»

گلدان‌های سازگار در فضاهای آپارتمانی

در مرکز گلماند محله بریانک در حدود ۳۰ نوع گیاه مختلف سازگار با فضای آپارتمانی برای هدیه به شهروندان موجود است. «الهام حسینی»، مسئول مرکز گلماند محله بریانک می‌گوید: «مهم‌ترین هدف ما ترغیب شهروندان به مشارکت در بازیافت است. به همین دلیل با توجه به بافت مسکونی منطقه که اغلب آپارتمانی است، بیشتر گونه‌های گیاهی آپارتمانی و کم‌نورطلب را در این مرکز داریم. دوست نداریم شهروندی دست‌خالی از مرکز گلماند خارج شود؛ گل از ۱۰ هزار تا ۳۰۰ هزار تومان داریم. با توجه به ارزش ریالی پسماندها، هر شهروندی می‌تواند گلدانی دریافت کند. همچنین شهروندان می‌توانند برای خرید گلدان به این مرکز مراجعه کنند و بخشی از هزینه‌های آن را با ارائه پسماند و مابقی را هم نقدی پرداخت کنند.» ارائه خدمات مشاوره‌ای رایگان کاشت، نگهداری گل و گیاه، فروش خاک، گلدان، کود و... از دیگر خدمات مرکز گلماند به شهروندان پازل دهم پایتخت از ساعت ۸ صبح تا ۱۰ شب است که حسینی به آن اشاره می‌کند.

از جمهوری تا بریانک

خانواده حیدری برای نخستین‌بار است به دعوت پدر خانواده «علی حیدری» از میدان جمهوری تا بریانک برای تحویل پسماندهای خود راهی مرکز گلماند شدند. پدر خانواده درباره نحوه آشنایی با مرکز گلماند توضیح می‌دهد: «خانه برادرم در خیابان شهید عرب است. خانه ما حوالی میان جمهوری است و اغلب هر روز برای پیاده‌روی و دیدار برادرم این مسیر را می‌آیم. چند وقت پیش بتر مقابل مرکز را خواندم و خوشم آمد. در خانه به عیال توصیه کردم تا زباله‌ها را از هم جدا کنند. مدتی این کار را انجام دادیم. امروز همراه همسر، دختر و نوام آمدیم مرکز گلماند تا هم گل هدیه بگیریم و هم با بازیافت و جداسازی زباله‌ها در خانه بیشتر آشنا شویم.» به گفته حیدری، ایده هدیه گلدان در مقایسه با جواز نقدی برای تشویق شهروندان به تفکیک زباله اثرگذارتر است. چراکه گل و گیاه را همه دوست دارند و همین موضوع انگیزه‌ای برای جمع‌آوری و تفکیک زباله در خانه‌ها می‌شود.

حفظ محیط‌زیست

با جمع‌آوری زباله‌ها، به‌ویژه زباله‌های پلاستیکی، به حفظ محیط‌زیست و رها شدن آن در شهر و محله کمک می‌شود. «امیر خدایی»، از اهالی محله بریانک و از دیگر مراجعه‌کنندگان مرکز گلماند محله بریانک، در این‌باره می‌گوید: «غلب در بوستان‌های خانواده، عرب و هزار شهید ورزش می‌کنم. همانجا چشمم به برنهای تبلیغاتی مرکز گلماند افتاد. ایده خوبی است. همه ما در خانه زباله‌های خشک زیادی تولید می‌کنیم که در نهایت در سطل زباله می‌شوند. همین زباله را زباله‌گردها جابه‌جا می‌کنند و باعث انتشار آلودگی می‌شوند. در حالی که با جمع‌آوری و تحویلشان در غرفه‌های بازیافت و مراکز گلماند، صاحب یک گلدان خوش‌آب و رنگ در خانه می‌شویم و از طرفی به حفظ نظافت چهره شهری هم کمک می‌شود.»

دسترسی آسان همه اهالی به مراکز گلماند «فلاح‌زاد»

از راه‌اندازی مراکز جدید گلماند در سایر نواحی خبر می‌دهد: «در نظر داریم مراکز گلماند دیگری را در نواحی ۲ و ۳ راه‌اندازی کنیم. همچنین بناسنت برای توسعه فضای سبز در پشت گذر نواب گلدان‌هایی را قرار دهیم و گلماند سیار نیز در کنار ماشین‌های ملودی‌دار جمع‌آوری پسماندهای خشک راه‌اندازی شود. با این کار انگیزه تفکیک زباله برای شهروندان بیشتر می‌شود تا در ازای حتی یک پا دو کیسه پسماند خشک، گلدانی که

اجراهای متعدد هنری حال و هوای متفاوتی به گذر شهریار داده است

پهنه‌ای برای تجلی فرهنگ و هنر

مشارکت در برگزاری برنامه‌های نمایشی در پهنه رودکی، محوطه مجموعه تئاتر شهر و بوستان دانشجو و مشارکت در تبلیغات شهری است. در پی همین تفاهنامه، البته با روندی کند که کرونا هم در آن بی‌تأثیر نبوده است، اجراهای نمایشی و موسیقی در این پهنه شروع شد. نخستین آن در بهمن‌ماه و در جشنواره تئاتر بود که نمایش‌های محیطی در آن اجرا شدند و بعد هم در همین نوروز رویداد موسیقایی «پهنه نوروز» با حضور گروه‌های مختلف موسیقی بر گزار شد. این پهنه باید تبدیل به محل رویدادهای هنری مختلف شود و در هر گوشه‌اش حوزه‌های مختلف هنر از جمله نمایش و موسیقی و نقاشی و نقالی جریان داشته باشد تا کارکرد واقعی یک گذر فرهنگی را پیدا کند. برای این کار البته به همسویی با هنرمندان و ایجاد امکانات مختلف در این پهنه نیاز است و چنانچه فراهم شود حتماً استقبال مخاطبان را هم در پی خواهد داشت و به یکی از گذرهای ویژه تهران تبدیل می‌شود.

بازگشایی عمارت تاریخی مؤسسه حکمت و فلسفه در پهنه رودکی

نوروز امسال، علاوه بر اجراهای موسیقی، رویداد دیگری هم در پهنه رودکی رقم خورد. در این روزها، برای نخستین بار، عمارت تاریخی مؤسسه حکمت و فلسفه در گذر فرهنگی رودکی به روی گردشگران گشوده شد.

ساختمان حکمت و فلسفه در دوره پهلوی اول در سال ۱۳۱۴ ساخته شده و هم اکنون

در پهنه رودکی واقع شده است. این ساختمان که از نظر معماری و نیز کارکردهای فرهنگی و پژوهشی در زمینه تخصصی فلسفه ارزشمند است، با همکاری شهرداری منطقه ۱۱ برای نوروز و بازدید گردشگران بازگشایی و با استقبال زیادی هم روبه‌رو شد.

به گفته شهردار منطقه ۱۱، جداره‌های مؤسسه حکمت و فلسفه پیش از این در طرح مرمت ۳۵ ابنیه تاریخی واجد ارزش، واقع در پهنه رودکی، با مشارکت سازمان زیباسازی شهر تهران مرمت شده بود. این مؤسسه دارای باغ فلسفه است که ۲ ساختمان قدیمی در آن به ثبت ملی رسیده و محل تأسیس نخستین آکادمی فلسفه در ایران بوده است.

پهنه رودکی دوم تیرماه سال گذشته گشایش پیدا کرد. اما صحبت از ساخت آن دست‌کم ۲ سال قبل شروع شده بود. با برداشتن دکه‌های آش و ساندویچ و قلیان در پارک دانشجو و در فاصله بین تئاتر شهر و تالار وحدت کار ساماندهی این محدوده شروع شد. محدوده‌ای که مدت‌ها ناامن بود و تماشاگران نمایش‌ها برای رفت‌وآمد در آن با مشکل روبه‌رو بودند، قرار شد تبدیل به یک پهنه فرهنگی شود و نخستین بخش این پهنه هم همان پیاده‌راه شهریار بود که دوم تیرماه ۹۹ افتتاح شد. البته در آن زمان هنوز اتفاق خاصی در آن نیفتاده بود. ۲۰ روز بعد از افتتاح، شهردار منطقه ۱۱ با همشهری محله از هدف‌های اجرای این پهنه صحبت کرد. «تصراً، یادمان» در این گفت‌وگو توضیح داد: «از ۲ سال گذشته تمرکز ما در منطقه ۱۱ بر اجرای مشارکتی

بزرگ‌ترین پروژه فرهنگی و هنری شهر تهران در قالب پهنه رودکی بود که شاهد بهره‌برداری از پیاده‌راه شهریار بودیم.» اما پیاده‌راه شهریار تنها پروژه‌ای نبود که در پهنه رودکی اجرا شد. مرمت و احیای ۱۴ بنای تاریخی واجد ارزش، پیرایش نمای پاساژ ۱۴ طبقه‌ای کاشانی‌ها، افتتاح نخستین بوتیک‌هتل تهران در تنها کوچه قرینه پایتخت، راه‌اندازی تماشخانه‌های خصوصی پهنه با مشارکت بخش خصوصی و احیا، مرمت، حفاظت و بازپیرایی کوچه لولاگر (تنها کوچه قرینه تهران) هم از دیگر اقداماتی بود که شهرداری منطقه ۱۱ در قالب پروژه پهنه رودکی به سرانجام رساند.

عرصه اجرای آثار هنری

مطابق آنچه در تفاهنامه امضا شده بین شهرداری تهران و مرکز هنرهای نمایشی، پیش از گشایش پهنه فرهنگی رودکی، بر آن تأکید شده است، ساماندهی فضای بیرونی و محیط پیرامون مجموعه تئاتر شهر به‌عنوان یک بنای ملی و ثبت‌شده، بهره‌مندی از محیط بوستان شهری این مرکز و مشارکت شهرداری تهران و اداره کل هنرهای نمایشی در ایجاد هویت هنری و فضای فرهنگی، برگزاری برنامه‌های هنری در حوزه هنرهای نمایشی، ایجاد محیطی امن برای تولید و اجرای آثار هنری با موضوع شهر و شهروندی و توجه به موضوعات زندگی شهری،

درباره اوژن آفتاندلیانس

«اوژن آفتاندلیانس» در سال ۱۲۹۲ خورشیدی برابر با ۱۹۱۳ میلادی در تبریز به دنیا آمد. تحصیلات عالی را در رشته معماری در مدرسه هنرهای زیبای پاریس (École des Beaux-Arts) گذراند و در سال‌های پیش از جنگ جهانی دوم به ایران بازگشت و از آن به بعد به مدت ۳۰ سال در دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران به تدریس پرداخت. او در طول دوران کاری‌اش بناهای مهم و بزرگی را طراحی و معماری کرد از جمله تالار رودکی (۱۳۴۶)، تالار وحدت (رودکی) (۱۳۴۶)، تالار فرهنگ، موزه مردم‌شناسی ایران و دبیرستان نوربخش تهران. او علاوه بر این سازنده تعدادی از کاخ‌های سلطنتی مثل کاخ سعدآباد، کاخ فرح‌آباد، کاخ نیاوران و کاخ پابل است و ۲ کلیسا هم ساخته است. اولی کلیسای وانک در اصفهان و دیگری کلیسای سرکیس مقدس در خیابان کریم‌خان در تهران (۱۳۴۹) که به خاطر آن نشان عالی را از «جائلیق ارمنیان حوزه کلیکیه» دریافت کرد. نخستین ساختمان‌های فرودگاه مهرآباد و سینما گلدن‌سیتی در خیابان فلسطین امروزی هم از دیگر کارهای این معمار بزرگ است. اوژن آفتاندلیانس سال ۱۳۷۶ در آمریکا درگذشت.

استفاده شده است، اما در داخل یک فضای کلاسیک یا نئوکلاسیک شکل گرفته است. این دو جنبه به نظر من مهم‌ترین ویژگی این بناست.»

او درباره ویژگی‌های تکرار شونده معماری آفتاندلیانس که در تالار وحدت هم دیده می‌شود، می‌گوید: «این بنا با ساختمان‌هایی مثل دانشگاه تهران که آفتاندلیانس ساخته، همخوان است. ساختمان‌های دانشگاه تهران در بعضی جاها سه‌طبقه‌اند، اما ارتفاعشان بیشتر به نظر می‌رسد، برای اینکه از آلمان‌های عمودی در آنها زیاد استفاده شده است. در تالار وحدت هم همین اتفاق افتاده است. وقتی از بیرون به آن نگاه می‌کنید، بسیار مرتفع دیده می‌شود. اجزایی هم که پرسپکتیو را تشدید می‌کند، در آن زیاد به کار رفته است. از طرف دیگر ریتمی وجود دارد که در ساختمان‌های دانشگاه تهران هم به کار رفته است.»

او از عمق صحنه تالار وحدت صحبت می‌کند که از ویژگی‌های منحصربه‌فرد این سالن است: «عمق سن تالار وحدت دقیقاً اندازه لب سن تا انتهای محل تماشاگران است. یعنی هر اندازه که محل تماشاگران عمق دارد، از آن طرف روی صحنه هم همین عمق را داریم.»

مرمت و نگهداری

سال‌های زیادی از زندگی تالار وحدت و تالار رودکی می‌گذرد. در این سال‌ها اما به نظر می‌رسد صدمه‌ای به بنا نرسیده است. رضا موسوی می‌گوید: «تالار وحدت از نادر بناهایی است که همواره در حال استفاده است؛ بنایی است که کاربردی است و به‌صورت مداوم از آن استفاده شده. به همین دلیل به آن رسیدگی شده است. من در طول سال‌های گذشته متوجه صدمه‌ای به بنا نشده‌ام. یکی - دو بار هم مرمت شده است. حدود سه یا چهار ماه پیش هم فضای درونی آن باز مرمت شد. در دوره‌ای رنگ دیوارهای داخلی در یک مرمت تغییر داده شده بود. این مورد هم در مدیریت جدید برطرف شد و رنگ دیوارها به همان شکل اول برگشت.»

این بنا الگوبرداری فکری از بافت‌های ارزشمند شهری در اروپا، مثل وین، است

همچنان که خود ساختمان یک الگوبرداری از الگوبرداری از اپراهاوس وین به نظر می‌رسد و چنانمایی آن هم طبق همان الگو انجام شده است.

شهری در اروپا، مثل وین، است همچنان که خود ساختمان یک الگوبرداری از اپراهاوس وین است، و چنانمایی آن هم طبق همان الگو انجام شده است. در وین هم اپراهاوس در مرکز قدیمی شهر ساخته شده است. علاوه بر این، کم‌کم یک مجموعه کنار هم شکل گرفته است؛ از ساختمان تالار فرهنگ در جنوب این بنا گرفته که مربوط به دوره پهلوی اول است تا تئاتر شهر که بعدها ساخته می‌شود، در یک ایذنولوژی فکری قرار می‌گیرند؛ او از راسته بین تالار وحدت و تئاتر شهر هم می‌گوید و اینکه شهرسازان به درستی متوجه آن شده‌اند و شهرداری هم آنجا را به‌عنوان محور تاریخ فرهنگی رودکی در نظر گرفته و روی آن کار می‌کند: «اتصال تالار وحدت به تئاتر شهر و از طرف دیگر راه‌اندازی قریب‌الوقوع تالار قدیمی فرهنگ در جنوب تالار، مجموعه خوبی را در این راستا ایجاد می‌کند.»

تلفیق تفکر مدرن و کلاسیک

رضا موسوی معتقد است بنایی که امروز با آن طرف هستیم ترکیبی از دو دیدگاه مختلف معماری است. یکی فضا سازی داخلی که شامل فضای درونی بنا می‌شود و سبک و سیاق خاص خود را دارد. یکی هم نما سازی‌های بیرون از مجموعه است که از نظر معماری یک هسته مدرن است: «در این قسمت از آلمان‌ها و تفکر مدرن

کاخ‌هایی که خاندان پهلوی در آن زندگی می‌کردند، همین‌طور کلیسای سرکیس مقدس در خیابان کریمخان یا کلیسای وانک در جلفای اصفهان را طراحی و معماری کرده است. او در واقع معمار بناهای کاربردی است. مثلاً سینما طراحی کرده و این یعنی که معماری است که به جزئیات ساخت چنین بناهایی وارد است.» او مثالی هم از طراحی‌های امروزی برای سالن‌های تئاتر یا موسیقی می‌زند: «سالن بزرگ و مجللی مثل سالن هتل اسپیناس که در سال‌های اخیر برای اجرای موسیقی و تئاتر ساخته شده، پر از اشکال است. برای اینکه علاوه بر ایرادهای معماری، مشکلات فنی جدی دارد. این‌طور بناها را نمی‌توان مثل خانه‌ها بساز و بغروشی ساخت، اما در تالار وحدت همه چیز درست اتفاق افتاده است.»

رضا موسوی مسئله اولیه و بسیار مهمی را هم مطرح می‌کند: «جدا از تاریخچه و مساحت، آنچه درباره تالار وحدت برای من مهم است، چنانمایی آن در موقعیت شهری است. ساخت این بنا در سال ۳۶ شروع شده است. در آن زمان تهران برای چنین بنایی جای خالی زیاد داشته است. زمین‌هایی مثل عباس‌آباد و بهجت‌آباد وجود داشته و از قبل هم پیش‌بینی‌هایی شده بود، اما در نهایت طبق یک چنانمایی به‌غایت درست در اینجا ساخته می‌شود. این بنا الگوبرداری فکری از بافت‌های ارزشمند

تالار وحدت در دهه ۴۰ و دقیق‌تر در سال ۴۶ توسط «اوژن آفتاندلیانس» ساخته شده است؛ در سال‌هایی که تهران هرچه سریع‌تر به سمت مدرنیته حرکت می‌کرد و بخشی از این مدرنیته البته ساخت بناهای فرهنگی بود. این سالن سوم آبان ۴۶ با نام تالار رودکی و با صدا و اجرای «سیمین غانم» شروع به کار کرد و در طول سال‌ها محل برگزاری بزرگ‌ترین کنسرت‌های موسیقی و نمایش‌ها بوده است، هرچند در دوره‌های اخیر مسائل اقتصادی و اجاره دادن سالن باعث شد کارهای ضعیف بسیاری در آن روی صحنه بروند. به هر حال، تالار رودکی دیروز و تالار وحدت امروز شامل دو سالن است. یکی همان سالن بزرگ یا تالار اپراست و دیگری سالن کوچک‌تری است که در محوطه تالار قرار دارد و مخصوص اجراهای موسیقی است و همان نام تالار رودکی بر آن است. ساخت این مجموعه ۱۰ سال زمان برده و بعد با تجهیزات منحصربه‌فرد ماشنری نور و صدا، صحنه عریض با عمق ۱۰ متر که می‌تواند شیب‌دار باشد، سالن همکف و دوطبقه با کالک تماشاگران، دوطبقه زیرزمین و سالن انتظار و محوطه بیرونی در مجموع در فضایی به وسعت ۲۱ هزار متر به بهره‌برداری می‌رسد.

اپراهاوس وین در تهران

«رضا موسوی» تهران‌شناس و کارشناس مرمت بناهای تاریخی، پیش از هر چیز از معمار این ساختمان می‌گوید: «کار ساخت تالار وحدت به معماری سپرده شد که بسیار خلاق بوده و در پروژه‌های زیادی شرکت کرده است. آفتاندلیانس بناهایی مثل دانشگاه تهران و بعضی از

نگاهی دوباره به سازه‌ای که چون نگینی درخشان در پهنه رودکی می‌درخشد

تالار وحدت هویت فرهنگی شهر

شقایق عرفی، نژاد

◀ تالار وحدت خاطره جمعی تهرانیان است. اگر ساختمان‌هایی فقط به دلیل صاحبانشان یا معمارانشان و معماری‌شان مشهورند و ارزشمند، تالار وحدت هویت فرهنگی یک شهر است. از آن ساختمان‌هایی است که حتی اگر در آن به دیدن نمایش یا یک کنسرت موسیقی هم نرفته باشید، خیالتان جمع است که چنین جایی در شهرتان وجود دارد. تالار وحدت اگر ساخته نمی‌شد هنرمندان تئاتر و موسیقی چنین سالن باشکوهی را برای اجراهایشان در اختیار نداشتند. اگر ساخته نمی‌شد گروه‌های پرتعداد خارجی در جشنواره‌های تئاتر و موسیقی فجر امکانی برای اجرا در یک اپراهاوس نداشتند و اگر ساخته نمی‌شد خاطرات و شب‌هایی زیبا خلق نمی‌شد. ▶

گفت‌وگو با «هایده حائری» بازیگر سینما، تئاتر و تلویزیون

اصالت یوسف آباد پابندم کرد

زمینه‌ای فراهم کنیم تا هم‌محله‌ای‌ها در رشته‌های مختلف هنری تجربه جدیدی به دست بیاورند

آتنا حق جو

یکی از ساکنان قدیمی و هنرمند محله یوسف آباد، بانویی است که بارها او را در سریال‌ها و تئاترها و نقش‌های مختلف دیده‌ایم. او در بیست و هشتمین روز از آخرین ماه سال ۱۳۳۳ به دنیا آمده و مدرک کارشناسی و کارشناسی ارشد خود را در رشته تئاتر از آمریکا گرفته است. سال ۱۳۸۱ هم موفق به اخذ دکتری رشته «پژوهش هنر» گرایش هنرهای نمایشی از دانشگاه هنر شد. این بازیگر علاوه بر نقش آفرینی در صحنه تئاتر و سینما و تلویزیون، در زمینه تدریس نیز نقش پررنگی داشته و سال‌ها برای علاقه‌مندان در دانشگاه تدریس کرده است. «بلیت تئاتر و شش نمایش همراه» نخستین فعالیت نمایشی او بود که سال ۱۳۶۷ روی صحنه رفت. با «هایده حائری» بازیگر سینما، تئاتر و تلویزیون گفت‌وگویی صمیمانه کرده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

«سال‌ها در زمینه بازیگری فعالیت داشتید و در دانشگاه هم تدریس می‌کردید. در این باره برایمان بیشتر توضیح بدهید.

به دلیل علاقه‌ای که به این هنر داشتم در خارج از کشور تحصیل کردم و بعد از اتمام تحصیل به کشور بازگشتم تا در خدمت مردم باشم. پیش از انقلاب در دانشگاه فارابی تدریس می‌کردم. در سال ۱۳۸۱ رشته «پژوهش هنر» با گرایش هنرهای نمایشی موفق به اخذ دکتر از دانشگاه هنر شدم و سال‌ها در دانشگاه هنر، بازیگری و کارگردانی را به هنرجویان آموزش دادم و سال ۱۳۸۹ بازنشسته شدم. تدریس بخشی از این حرفه است. اغلب با هنرجویان و دانشجویانم که طی چند سال اخیر در تئاتر با هم همکاری داشتیم در ارتباطم. بارها پیش آمده که اگر سؤال داشتند پاسخگو بودم. وظیفه من این است که همیشه در اختیار افرادی باشم که تشنه یادگیری هستند. با دانشجویان قدیمی که حالا بازیگران موفق شده‌اند هم سال‌هاست در ارتباط هستیم. جوانانی که تازه فعالیت خود را شروع کرده‌اند، پر از شور و شوق هستند و تمایل دارند کمی در تئاتر و کمی در کارگردانی استعداد خودشان را بسنجند. چندین بار از من دعوت کردند کارهایشان را ببینم و اگر

است. البته با توجه به کرونا و محدودیت‌ها در تردد، مجبوریم با هم رفت‌وآمد نداشته باشیم. متأسفانه همین عامل باعث می‌شود تا ارتباط با هم‌محله‌ای‌ها کم‌کم رو به فراموشی برود. این روزها حتی حضور کودکان و سالمندان در خانواده‌ها کم‌رنگ و با فشار اقتصادی که روی دوش خانواده‌هاست، تمایل به داشتن فرزند هم کم شده است. خانواده‌ها یا فرزند ندارند یا تک‌فرزند هستند. قدیمی‌های محله هم مهاجرت یا فوت کرده‌اند یا در خارج از کشور با فرزندانشان زندگی می‌کنند.

«علاوه بر بازیگری و کارگردانی در زمینه نمایشنامه‌نویسی و ترجمه هم فعالیت‌هایی داشتید. تا به حال به فکر برگزاری کلاس‌هایی در این زمینه‌ها برای هم‌محله‌ای‌ها بوده‌اید؟

بله. خیلی دوست داشتمم به‌عنوان مثال دوره‌های آشنایی با امور نمایشی برای علاقه‌مندان به‌صورت رایگان برگزار کنم، اما متأسفانه با شیوع کرونا میسر نشد. الان بهترین موقعیت برای امثال من است که در محله‌های خودمان با حفظ پروتکل‌ها زمینه‌ای فراهم کنیم تا نه تنها جوان‌ترها، بلکه همه در سنین مختلف بتوانند تجربه جدیدی در زمینه‌های مختلف هنری به دست بیاورند و از این رخوت و سستی ناشی از شرایطی که کرونا ایجاد کرده خارج شوند. با فرهنگسراهای منطقه در این‌باره زیاد صحبت کرده‌ایم، ولی هیچ‌وقت به مرحله عمل نرسیده. این در حالی است که می‌توان نیازسنجی و برای برگزاری برنامه‌های مختلف برنامه‌ریزی کرد.

«به نظر شما ارتباط شهرداری قلب پایتخت با اهالی چگونه است؟

هماهنگی و مشارکت بین شهرداری و هم‌محله‌ای‌ها کم‌رنگ است. به نظر من، مدت‌هاست این ارتباط ضعیف شده. این در حالی است که شهرداری می‌تواند از ظرفیت‌های مردمی در اجرای پروژه‌های شهری استفاده کند، ولی متأسفانه برای تصمیم‌گیری درباره امور محله هم با اهالی مشورت نمی‌شود. شهرداری می‌تواند حتی بانک اطلاعاتی از افراد مهم و سرشناس هر محله که صحبت‌هایشان برای بقیه اهالی قابل‌قبول است، تهیه می‌بینم و همدیگر را می‌شناسیم برابم لذت‌بخش

شهرداری می‌تواند حتی بانک اطلاعاتی از افراد مهم و سرشناس هر محله که صحبت‌هایشان برای بقیه اهالی قابل‌قبول است، تهیه کند و از طریق این افراد و نفوذی که در مردم دارند فرهنگسازی گام بردارد

کند و از طریق این افراد و نفوذی که در مردم دارند در زمینه‌های مختلف برای فرهنگسازی گام بردارد. این کار هم باعث جلب مشارکت شهروندان می‌شود هم به افراد پیشکسوت احساس اهمیت و مهم بودن می‌دهد.

«چه پیشنهادی برای مدیریت شهری دارید؟

همان‌طور که گفتم، به نظر من، مدیریت شهری بهتر است، به‌عنوان مثال، نظر مردم را درباره چگونگی آراستن فضاهای سبز محله برسد. در شهرهای مختلف در کشورهای دیگر قسمتی از زمین را اجاره می‌دهند تا مردم بتوانند هر نوع گیاهی که می‌خواهند بکارند و برداشت کنند. تا این اندازه مردم را در امور شهری شرکت می‌دهند. نه تنها در این محله، بلکه در محله‌های مختلف هم مشارکت شهروندان در ایجاد فضای سبز باعث می‌شود از تخریب آن توسط افراد جلوگیری شود. وضعیت رسیدگی به فضای سبز محله هم چندان رضایت‌بخش نیست. بهتر بود با توجه به اینکه در سال نو اقداماتی برای زیباسازی انجام شد، نظر اهالی هم درباره کارکرد محله، جمع شدن اهالی به مناسبت‌های مختلف و ایجاد زمینه‌هایی برای فعالیت مشترک بین آنهاست. در همین زمینه بهتر بود برای برگزاری جشن‌های باستانی مانند چهارشنبه‌سوری و نوروز مکانی در هر محله در نظر گرفته می‌شد تا برای نسل جدید که معمولاً اطلاعی از آیین‌های قدیمی ندارند این آداب و رسوم بازگو شود.

«چه نیازهایی در محله یوسف آباد وجود دارد که باید توسط شهرداری رفع شود؟

یوسف‌آباد محله‌های گوناگون دارد و نیازهای بی‌شمار. در دنیا نمونه‌های بسیاری داریم، مسئولان شهرداری تحقیق کنند ژاپنی‌ها، کره‌ای‌ها و... چه اقداماتی کرده‌اند و همان راه و روش را در پیش بگیرند. باز هم تأکید می‌کنم که مهم این است شهرداری بخشی از مردم باشد نه آمادهم برای تولید دستورالعمل برای مردم بی‌حاصل. شهرداری به جای ساختمان‌سازی بسیار بهتر است بیشتر در زمینه امور خدماتی به مردم فعالیت کند تا رضایت شهروندان را هم به دنبال داشته باشد.

ایجاد مسیر دوچرخه در کوچه «هاتف» باعث دردسر اهالی شده است

اینجا کوچه است نه خیابان!

فاطمه عسگری نیا

قصه کوچه هاتف و اجرای پروژه مسیر دوچرخه در آن چند ماه است که محل بحث و اختلاف‌نظر اهالی شده است. جمعی از اهالی معتقدند اجرای پروژه ایجاد مسیر امن دوچرخه در کوچه قدیمی هاتف، پیاده‌راه جنوبی را از آنها گرفته و دسترسی شهروندان را برای پارک خودرو کمتر از گذشته کرده است. آنها حالا خواستار رسیدگی مسئولان برای برگرداندن کوچه به حالت قبل هستند. برای تهیه گزارشی از این وضعیت به میان مردم رفتیم و پای درد دل آنها نشستیم.

«کوچه هاتف! نه خیابان هاتف!» حرف مخالفان طرح این است. چه کسی کوچه را خیابان دید و بنسای اجرای یک طرح معلوم‌الحال را در کوچه گذاشت؟ مخالفان اجرای این طرح می‌گویند مسیر دوچرخه باید در خیابان اصلی اجرا شود نه یک معبر فرعی. «اسماعیل غلامی» یکی از اهالی این کوچه است و سابقه سکونتش در این کوچه به ۵ سال پیش برمی‌گردد: «ما مخالف اجرای پروژه مسیر دوچرخه یا پیاده‌راه در محله نیستیم اما آیا واقعاً یک کوچه دهم‌تری ظرفیت اجرای این طرح را داشت؟ آیا مسیر دوچرخه‌ای که ایجاد شد استاندارد است؟»

«مجید عضو شورایاری محله شیخ هادی، هم با اشاره به پست برقی که در ابتدای مسیر دوچرخه کوچه هاتف واقع شده می‌گوید: «برنداشتن این پست برق در میانه خط شروع مسیر دوچرخه و نیمه‌کاره رها کردن این مسیر بدون اتصال به خیابان اصلی همگی حکایت از شکست این پروژه در همین ابتدا دارد!»

دردسرهای طرح

پروژه‌ای که از سوی شوراییاران محله پیشنهاد شده حالا محل دعواست: «۶ نفر از ۹ نفر اعضای شورایاری با اجرای این پروژه موافق بودند و همین برای شهرداری کافی بود تا این طرح را در محله کارکرد محله، جمع شدن اهالی به مناسبت‌های مختلف و ایجاد زمینه‌هایی برای فعالیت مشترک بین آنهاست. در همین زمینه بهتر بود برای برگزاری جشن‌های باستانی مانند چهارشنبه‌سوری و نوروز مکانی در هر محله در نظر گرفته می‌شد تا برای نسل جدید که معمولاً اطلاعی از آیین‌های قدیمی ندارند این آداب و رسوم بازگو شود.

«چه نیازهایی در محله یوسف آباد وجود دارد که باید توسط شهرداری رفع شود؟

یوسف‌آباد محله‌های گوناگون دارد و نیازهای بی‌شمار. در دنیا نمونه‌های بسیاری داریم، مسئولان شهرداری تحقیق کنند ژاپنی‌ها، کره‌ای‌ها و... چه اقداماتی کرده‌اند و همان راه و روش را در پیش بگیرند. باز هم تأکید می‌کنم که مهم این است شهرداری بخشی از مردم باشد نه آمادهم برای تولید دستورالعمل برای مردم بی‌حاصل. شهرداری به جای ساختمان‌سازی بسیار بهتر است بیشتر در زمینه امور خدماتی به مردم فعالیت کند تا رضایت شهروندان را هم به دنبال داشته باشد.

مسیر دوچرخه در کوچه ضرورت ندارد

«مجید کردبچه» یکی دیگر از اهالی این کوچه قدیمی است؛ کسی که مانند دیگر همسایه‌هایش

معتقد است اجرای مسیر دوچرخه در کوچه هیچ توجیه علمی ندارد: «ما هم از شهروندان تهران هستیم و مدافع طرح توسعه مسیر دوچرخه‌سواری در شهر تهران، اما واقعا اجرای این طرح در کوچه هاتف منطقی نیست. با اجرای این طرح کوچه خلوت شده و سرعت از خودروها افزایش یافته است. از آن گذشته، ساکنانی که خانه‌هایشان فاقد پارکینگ است، به خاطر پارک خودرو در حاشیه کوچه جریمه می‌شوند و تکرار این مسئله امان مردم را بریده است.»

یک شهروند: ما هم

از شهروندان تهران

هستیم و مدافع

طرح توسعه مسیر

دوچرخه‌سواری

در شهر، اما واقعاً

اجرای این طرح در

کوچه هاتف منطقی

نیست

طرحی نصفه‌نیمه روی دستانمان مانده است. نه مسیر دوچرخه کامل است، نه پیاده‌راه کوچه.»

مردم خودشان خواستند

برای طرح این مسائل و مشکلات به سراغ «علی‌اصغر طاهری» شهردار ناحیه یک منطقه ۱۱، رفتیم. او در پاسخ به همسپهری محله ریشه تمام این مسائل و مشکلات را در اختلاف میان اهالی و شورایاری می‌داند و می‌گوید: «طرح ایجاد مسیر دوچرخه در کوچه هاتف براساس درخواست مکتوب تعداد قابل‌توجهی از شوراییاران و اهالی محله از شهرداری ناحیه اجرایی شد.»

او با اشاره به بررسی‌های کارشناسانه طرح توسط مسئولان ذی‌ربط در شهرداری منطقه ادامه می‌دهد: «درست است این طرح با رأی حداکثری شورایاری

و درخواست مکتوب متقاضیان اجرا شد، اما قبل از اجرا تمامی جوانب طرح از لحاظ کارشناسی توسط کارشناسان حوزه حمل‌ونقل و کارشناس شهرداری منطقه مورد ارزیابی و مطالعه قرار گرفت و بعد وارد فاز اجرا شدیم.»

تغییر ماهیت طرح از مسیر دوچرخه به مسیر پیاده‌راه موضعی نیست که شهردار ناحیه یک منکر آن شود، اما تأکید می‌کند که این تغییرات پیرو اعتراضات مردمی و موافقات شهردار منطقه بعد از بازدید طرح صورت گرفته است. طاهری در گفت‌وگو با خبرنگار

همسپهری محله از پیگیری مشکل مردم در پارک خودرو و جریمه شدن آنها از سوی پلیس راهور خبر داد: «ما از این معضل اطلاعی نداشتیم و قول می‌دهیم این مسئله را از طریق پلیس راهور پیگیری کنیم تا مشکل مردم حل شود.»

شهردار ناحیه یک منطقه ۱۱ می‌گوید: «برای داشتن شهر و محله‌ای‌آباد نیازمند همراهی و همدلی شورایی‌ها با مدیران شهری هستیم. قطعاً در هر جمع و گروهی اختلاف‌نظرهای فراوانی هست و شبکه‌های مجازی جای خوبی برای بیان این مسائل نیست. وقتی می‌توانیم مسائل را از راه گفت‌وگو و مذاکره با هم در نشستی صمیمی و دوستانه حل و فصل کنیم، دیگر نیازی به تنش‌های مجازی نیست.» شهردار ناحیه یک در خصوص نبود سطل زباله در کوچه هاتف هم می‌گوید: «بعد از اجرای طرح، کسی اجازه نداد تا در مکان‌یابی‌های صورت‌گرفته سطل‌های مکانیزه کار بگذاریم. حتی یکبار این کار را انجام دادیم، اما اهالی زیرسازي آن را تخریب کردند.»

طاهری از مردم محله شیخ هادی خواست برای طرح مسائل و مشکلات پیرامون این طرح به جای طرح موضوع در فضای مجازی به دفتر شهردار ناحیه مراجعه کنند و در فضای تبادل‌نظر با هم زمینه حل این مشکلات را فراهم سازند.

گفت‌وگو با «سیدعلی زعیم»

که نام خودش و پدرش بر پیشانی چند موقوفه حک شده است

گل‌فروشی که مدرسه‌ساز شد

بهاره خسروی

تکه دهم پایتخت در انتهای دروازه قزوین که این روزها در حصار بافت فشرده مسکونی با تراکم زیاد جمعیت محصور شده است، بازمانده باغ‌ها و زمین‌های کشاورزی با صفای سال‌های نخست سده حاضر است؛ زمین‌هایی که این روزها جز نام و یاد افراد و چهره‌هایی که با وقف مال و دارایی خود در مسیر کار خیر قدم گذاشتند هیچ نشانی از گذشته ندارد. باغ گل مرحوم «سید حسن زعیم» در خیابان حسام‌الدین یکی از همین زمین‌ها در همسایگی ماست؛ باغی که سال‌ها به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین قطب‌های تولید گل‌و گیاه در تهران محسوب می‌شد و این گل‌هابانی بسیاری از اتفاقات خیر در دل زندگی اهالی تهران بودند. باغ گل زعیم به‌مرور با تغییر سبک زندگی و رشد و توسعه بافت مسکونی به پاکدشت ورامین منتقل شد. اما وقتی نیت، کمک به خلق خدا و رضایت او باشد، این جابه‌جایی هم کار باغ گل را تعطیل نمی‌کند و حتی باعث پرورش گل‌های ارزشمندتری می‌شود. زمین باغ گل زعیم از سوی «سید علی زعیم»، فرزند مرحوم «سید حسن زعیم»، با نیت زنده ماندن نام پدر، برای مدرسه‌سازی وقف شد و مدرسه زعیم تبدیل به باغ انسان‌سازی برای توسعه پیشرفت کشور شد. به همین بهانه با «سید علی زعیم» درباره این کار خداپسندانه و نوستالژی‌های پازل دهم پایتخت در روزگار حضور باغ گل گفت‌وگو کردیم. ▶

حرکت با چراغ خاموش و بدون تبلیغ و بزرگ‌نمایی برای انجام کارهای خیر و عام‌المنفعه با همه بی‌سر و صدا بودنش به دنبال خود هزاران اتفاق خیر را رقم می‌زند. سنت بیشتر خیران و افرادی که در راه خیر قدم می‌گذارند چنین است.

گرفتن وقت مصاحبه و جلب رضایت از «سید علی زعیم» صاحب گل‌فروشی معروف میدان پاستور، کار ساده‌ای نبود. هرچند آقای زعیم صبورانه و مهربان پاسخگوی ما بودند، اما شرط گذاشتند که در نوشتار مطالب از اغراق و تعریف‌های اضافه پرهیز کنیم و بعد به گفت‌وگو رضایت دادند. در یک صبح بهاری راهی میدان پاستور و گل‌فروشی معروف آنجا شدیم.

سید علی زعیم سال ۱۳۲۵ در تهران و خیابان سلسبیل، حوالی خیابان امام خمینی(ره) - چهارراه وثوق سابق- متولد شد. او بعد از پایان دوره تحصیلات عمومی و دریافت مدرک دیپلم در سال ۱۳۴۵ راهی هلند، سرزمین گل و گیاه می‌شود و در رشته مهندسی گل و گیاه تحصیل می‌کند. این انتخاب رشته هم البته برای سید علی زعیم ماجرابی داشت: «در آن زمان رشته‌های تحصیلی مثل امروز چندان متنوع نبود و اغلب سرباز پزشکی یا مهندسی می‌رفتند. از طرف دیگر، پرورش گل شغل پدری‌ام بود. از همان دوران کودکی در کنار پدر در باغ پرورش گل مشغول کار بودم و تقریباً علاقه‌ای به دنبال کردن رشته پرورش گل و گیاه نداشتم تا اینکه از سال نهم دبیرستان به پرورش گل و گیاه علاقه‌مند شدم و تصمیم به ادامه تحصیل در خارج از ایران گرفتم.»

چهارراه وثوق خاکی

کافی است کمی به عقب‌تر برگردیم. روزهایی که

نخستین‌های تولید گل و گیاه محسوب می‌شد. تقریباً تا دهه ۷۰ هم این باغ گل در خیابان حسام‌الدین دایر بود. خیابان سلسبیل حال و هوای دیگری داشت. خیابان و کوچه‌های خاکی داشت، خبری از لوله‌کشی و آسفالت نبود، خانه‌ها آجری دوطبقه بودند و بیشتر نهرها کثیف و پر از زباله بود. در سلسبیل هم در دلتان بخواهد درشکه و اسب در حرکت بود.»

تماشای چارلی چاپلین از پشت‌بام خانه
خیابان سلسبیل با سینما خرم و سالن تاپستانی‌اش یکی از نوستالژیک‌ترین نقاط این محله برای همسایه‌های آن است. سید علی زعیم با اشاره به این سینما به روزهایی سفر می‌کند که در خانه‌ها تلویزیون نبود، اما سینما رفتن و تماشای فیلم یکی از مهم‌ترین دل‌انگیزترین تفریحات مردم محسوب می‌شد. او ادامه می‌دهد: «مثل امروز آپارتمان‌سازی در تهران چندان باب نبود. خانه‌ها چندان بزرگ نبودند و ارتفاع آنها به بیش از دو طبقه قد نمی‌داد. به همین دلیل بیشتر پشت‌بام‌ها به یکدیگر راه داشتند. خانه ما تا سینما خرم فاصله چندانی نداشت. شب‌های تابستان این سینما پر از تماشاچی بود و صدای نمایش فیلم‌هایش تا نیمه‌شب حتی در خانه هم شنیده می‌شد. از پشت‌بام خانه ما سینما و پرده نمایش فیلم آن کاملاً مشخص بود. تفریح تابستانی ما در خانه تماشای فیلم‌های سینما بود. فیلم‌های مختلفی در این سینما نمایش داده می‌شد. یکی از بازیگران مورد علاقه‌ام در کودکی که مشتری پرو و با قرص فیلم‌هایش بودم چارلی چاپلین بود.»

تشویق‌نامه از سورین فرانسه

مرحوم سید حسن زعیم سال ۱۳۱۹ در منطقه ۱۰ خیابان غفاری، در همان خانه‌ای که سکونت داشت، کارش را با راهاندازی باغچه‌های کوچک شروع می‌کند. او زمانی به کسب‌وکار پرورش گل پرداخت که این حرفه برای کسی

چندان شناخته شده نبود و اگر کسی هم در گوشه باغچه حیاط یا در خانه گلدانی داشت فقط از روی تفریح و سرگرمی بود و کسی به فروش گل به‌عنوان حرفه توجه نداشت. با این اوصاف گلخانه مرحوم زعیم در تکه دهم پایتخت دایر بود. در این حال و هوا، کسب تشویق‌نامه از سورین فرانسه یکی از افتخارات گلخانه زعیم بود. سید علی زعیم در این‌باره توضیح می‌دهد: «پدرم در مزرعه نوعی گل رز زیبا را کشت می‌کرد که تا آن زمان نظیر نداشت. این گل بسیار مورد توجه قرار گرفت به نحوی که یک عده از دانشمندان برای تحقیق در مورد نوع کشت و رنگ نارنجی آن به گلخانه ما آمدند. مدتی بعد پدرم برای کشت این گل از دانشگاه سورین فرانسه تشویق‌نامه دریافت کرد.»

آرامش با زندگی در کنار گیاهان

تصاویر قدیمی و عکس‌های سیاه و سفید از باغ تولید گل در دهه ۴۰ خیابان حسام‌الدین یکی از بخش‌های جالب و نوستالژیک مغازه این محلی ماست. عکس‌هایی چشم‌نواز از یک باغ گل در محله‌ای که این روزها مهم‌ترین نیاز آن افزایش سرانه فضای سبز است. زعیم با نشان دادن باغ گل و تعدادی از عکس‌های دوران کودکی و نوجوانی‌اش در این باغ خاطره‌انگیز به اهمیت آشنی با طبیعت و نگهداری گل و گیاه در خانه برای توسعه و آبادانی هر کشوری در گرو توسعه و

از پشت‌بام خانه ما سینما و پرده نمایش

فیلم آن کاملاً مشخص بود. تفریح تابستانی ما در خانه تماشای فیلم‌های سینما خرم بود. فیلم‌های مختلفی در این سینما نمایش داده می‌شد. یکی از بازیگران مورد علاقه‌ام در کودکی که مشتری پرو و با قرص فیلم‌هایش بودم چارلی چاپلین بود

عکس‌ها: امیر رستنی

یادگاری به نام پدر

خانواده زعیم از خانواده‌های دست‌به‌خیر بودند و همیشه برای انجام امور خیریه پیش‌قدم. مرحوم «حسن زعیم»-پانی ساخت ۸ مسجد در روستاهای دورافتاده و محروم بود. راه‌اندازی کلاس‌های درس در روستا، ساخت حمام، ساخت بیمارستان زعیم در شریف‌آباد پاکدشت ورامین، همچنین دبیرستان زعیم در پاکدشت از جمله فعالیت این خیر برای رفع محرومیت‌زایی بوده است. سید علی زعیم دانش‌آموخته مکتب همین پدر است و در ادامه انجام کارهای خیر، سال ۱۳۸۸ باغ سابق پرورش گل و گیاه زعیم را برای ساخت مدرسه پسرانه وقف می‌کند. علی زعیم می‌گوید: «برای زنده نگه‌داشتن نام پدر و همچنین هویت باغ میان دانش‌آموزان، ثلث باقی‌مانده ارث پدر از باغ زعیم را برای مدرسه‌سازی وقف کردم. کار کرد باغ، پرورش بوده زمانی پرورش گل و گیاه و امروز جایی برای پرورش انسان و نسلی بویا»

پرکت کار خیر در زندگی

به عقیده سید علی زعیم، کار خیر، به‌ویژه کارهای عام‌المنفعه، هرچند که کوچک باشد همیشه لذت‌بخش است و انرژی مثبت وصف‌ناشدنی دارد. او در ادامه می‌گوید: «وظیفه اجتماعی هر فردی ایجاب می‌کند تا برای گره‌گشایی از کار خلق خدا و توسعه فرهنگ، اگر می‌تواند، کاری انجام دهد؛ کاری که بتوان به‌واسطه آن به آرامش روحی و حس خوب رسید. این کمک، بسته به نیاز مردم، ممکن است متفاوت باشد؛ یک جا مدرسه‌سازی، یک جا تهیه چیزیه، یک جا هم تهیه دارو. گرفتن حس خوب از انجام کار خیر است که مهم است.»

پیشرفت آموزش و پرورش آن است. برای فراهم شدن حق برابر تحصیل برای همه دانش‌آموزان و رفع بسیاری از نابرابری‌ها، به‌ویژه در مناطق و استان‌های محروم، مجمع خیران مدرسه‌ساز به همت تعدادی از نیکوکاران از سال ۱۳۷۷ شکل گرفت. سید علی زعیم، یکی از بنیان‌شکل‌گیری این مجمع، در این‌باره توضیح می‌دهد: «در سال‌های اخیر به دلیل کنترل جمعیت با افت جمعیت دانش‌آموزی روبه‌رو هستیم، اما زمانی ماجرا برعکس بود. جمعیت دانش‌آموزی زیاد و امکانات کم و محدود بود. البته هنوز داریم استان‌ها و مناطقی که در فقر سرانه امکانات آموزشی به سر می‌برند و دانش‌آموزان در مدارس کیری درس می‌خوانند. در این‌اوضاع بود که در کنار ۷-۸ نفر از خیران تصمیم گرفتیم برای رفع مشکلات تحصیلی و ساخت مدارس دور هم جمع شویم. متأسفانه در این سال‌ها تعدادی از این عزیزان، مانند برادران مرحوم مردانی آذر که مدارس زیادی را در منطقه ۱۰ ساختند، مرحوم دکتر حافظی، رئیس مجمع خیران و مرحوم عدل‌پور که مدرسه‌سازی را در منطقه ۱۰ باب کردند به رحمت خدا رفتند.»

به گفته زعیم، خوشبختانه با پیگیری‌های انجام‌شده و حضور خیران، در حال حاضر هر استانی مجمع خیران خودش را به‌صورت مستقل دارد و در زمینه جذب نیکوکاران فعالیت می‌کنند تا مشکلات و نیازهای آموزشی به‌ویژه در مناطق محروم برای دانش‌آموزان به‌واسطه همین کمک‌های مردمی و پای کار آمدن خیران به حداقل برسد. همچنین در این سال‌ها مدارس زیادی در همت خیران در تهران و شهرستان‌های محروم ساخته شد.

کوچه شهید «زینلی» بهار متفاوتی را تجربه می‌کند

این کوچه رنگ گل گرفت

بهاره خسروی

◀ قدیم‌ها حال و هوای کوچه و نفاظت و رفت و روب آن به اندازه حیاط خانه‌ها برای اهالی هر کوچه مهم بود. کافی بود سال نو یا مناسبتی مذهبی پیش رو باشد، این اهل کوچه بودند که در چیدن گلدان تا شست‌وشوی در و دیوار و فرش کردن آن پیشقدم شوند. در واقع، حس تعلق خاطر محلی و اهمیت به محله و جایی که در آن زندگی می‌کردند، روحیه مشارکت‌پذیری در فعالیت‌های اجتماعی را میان آنها زنده می‌کرد. موضوعی که این روزها در گرد و غبار تغییر سبک زندگی رو به فراموشی است. به همین بهانه، برای احیای سنت‌های زیبای همسایه‌داری در گذشته و ایجاد حس تعلق خاطر محلی و نگهداشت فضاهای شهری، «طرح کوچه سبز» در کوچه «شهید زینلی» از سوی معاونت خدمات شهری تکه دهم پایتخت، شهرداری ناحیه ۲، با همکاری دفتر توسعه محلی نواحی ۲ و ۳، در محله مرتضوی اجرا شد. در این گزارش سری به کوچه زینلی زدیم و با اهالی درباره این طرح گفت‌وگو کردیم. ▶

در یکی از روزهای نیمه‌سرد بهاری راهی کوچه شهید زینلی در محله مرتضوی شدیم. کوچه‌ای که این روزها به نسبت سایر همسایگانش حسایی رنگ و رخ گرفته است و توجه هر رهگذری را به خود جلب می‌کند. کار رنگ‌آمیزی و نصب گلدان‌ها به همت کوچه‌زندگی می‌کنم. قدیم‌ها خانه‌ها بیشتر از دوطبقه نبودند و اغلب حیاط و باغچه داشتند. اما به مرور زمان با جابه‌جایی همسایه‌ها و آپارتمان‌سازی‌های انجام شده همسایه‌های جدید آمدند و تقریباً همه غریبه شدیم. کوچه هم اوضاع جالبی نداشت. دیوارهای آجری و رنگ‌ورورفته و کثیف حسایی اسباب نازیا شدن کوچه را فراهم کرده بود، اما با اجرای طرح اینجا شبیه بهشت شده است.»

یارمحمدی با ابراز خرسندی از نصب گلدان‌های رنگارنگ داخل کوچه ادامه می‌دهد: «نصب گلدان‌ها پیشنهاد اهالی بود. ترجیح دادیم با توجه به آمدن فصل بهار گلدان‌ها رنگارنگ باشد. اما برای فصل‌های بعدی قرار شده از گل‌های مقاوم‌تری استفاده شود. همه همسایه‌ها مسئولیت آبیاری گل‌ها را به نوبت برعهده گرفتیم و مراقب هستیم تا کسی به آنها آسیب نرساند.»

صرفه‌جویی در مصرف منابع انرژی

تاریکی و نبود نور کافی یکی از مهم‌ترین مشکلات اهالی کوچه زینلی قبل از اجرای طرح بود. این مشکل با نصب چراغ‌های جدید و تأمین

روشنایی حل شد. «باران مؤذن» از دیگر اهالی کوچه زینلی با اشاره به این موضوع می‌گوید: «کوچه

حفظ روح سرزندگی

عملیات زیرسازی برای نصب گلدان‌ها در داخل کوچه اجرا شد. برای طراحی دیوارها از جداره سنگ و سیمان استفاده شد تا چهره کوچه زیبا و آراسته شود.

کوچه بهشت

گلدان‌های رنگارنگ با گونه‌های مختلف بهاری حال و هوای کوچه زینلی را حسایی تغییر داده است. البته به گفته «صفری یارمحمدی» از اهالی قدیمی کوچه، حضور و همدلی همسایه‌ها در کنار هم بیش از هر چیزی باعث زنده شدن روح طراوت و شادابی شده است. او در ادامه می‌گوید: «۳۰ سال است که در این کوچه زندگی می‌کنم. قدیم‌ها خانه‌ها بیشتر از دوطبقه نبودند و اغلب حیاط و باغچه داشتند. اما به مرور زمان با جابه‌جایی همسایه‌ها و آپارتمان‌سازی‌های انجام شده همسایه‌های جدید آمدند و تقریباً همه غریبه شدیم. کوچه هم اوضاع جالبی نداشت. دیوارهای آجری و رنگ‌ورورفته و کثیف حسایی اسباب نازیا شدن کوچه را فراهم کرده بود، اما با اجرای طرح اینجا شبیه بهشت شده است.»

یارمحمدی با ابراز خرسندی از نصب گلدان‌های رنگارنگ داخل کوچه ادامه می‌دهد: «نصب گلدان‌ها پیشنهاد اهالی بود. ترجیح دادیم با توجه به آمدن فصل بهار گلدان‌ها رنگارنگ باشد. اما برای فصل‌های بعدی قرار شده از گل‌های مقاوم‌تری استفاده شود. همه همسایه‌ها مسئولیت آبیاری گل‌ها را به نوبت برعهده گرفتیم و مراقب هستیم تا کسی به آنها آسیب نرساند.»

همدلی همسایه‌ها برای کوچه زیبا

مشارکت و حس مسئولیت‌پذیری اهالی برای حفظ و نگهداشت کوچه بعد از بهسازی و زیباسازی آن مهم‌ترین دستاوردی طرح کوچه سبز برای اهالی کوچه زینلی بود. «فاطمه رستگار (زینلی)» با اشاره به این موضوع می‌گوید: «شهید زینلی، پسرعموی همسر بود. سال ۱۳۵۹ بود که ما ساکن این کوچه شدیم. خانه ما دومین خانه آپارتمانی کوچه محسوب می‌شد. سال‌های اول سکونت ما همه اهالی همدیگر را می‌شناختند و مثل یک خانواده در کنار هم زندگی

کوچه‌ها هم مانند راه‌رو ورودی هر خانه، نقش مهمی

در ایجاد افزایش روحیه نشاط و شادی و آرامش روانی شهروندان دارد. اهالی هر کوچه باید برای حفظ و زیباسازی آنها تلاش کنند و حس مسئولیت‌پذیری داشته باشند. «غزاله پاکدل» کارشناس شهری دفتر توسعه محلی ناحیه ۲ و ۳، با بیان این مطلب می‌گوید: «مهم‌ترین هدف از اجرای طرح کوچه سبز بازگشت روح زندگی به فضای کالبدی شهری بود. به همین دلیل سعی شد با استفاده از نظر اهالی

ایجاد حس تعلق خاطر محلی

یکی از انگیزه‌های زنده شدن روحیه مشارکت‌طلبی، ایجاد حس تعلق خاطر است؛ حسی که می‌تواند باعث مسئولیت‌پذیری و افزایش قوه خلاقیت و ابتکار شود. در گذشته، مردم نسبت به محله سکونت و بسیاری از مسائل شهری و اجتماعی حس تعلق خاطر بیشتری داشتند. «سعید قلیچ‌خانی» شهردار ناحیه ۲، با اشاره به این موضوع و زنده کردن حس تعلق خاطر محلی برای مشارکت در حفظ محله و کوچه‌ای که در آن زندگی می‌کنند، ادامه می‌دهد: «تحول در حال و هوای کوچه باعث دلگرمی اهالی آن می‌شود. به همین دلیل، تصمیم گرفتیم تا در این طرح از ظرفیت‌ها و حمایت اهالی، برای سرزنده شدن کوچه شهید زینلی استفاده شود. همین موضوع باعث می‌شود تا علاوه بر زیبایی چهره شهری، اهالی حتی در حفظ امنیت اجتماعی محله خود هم سهیم باشند و مانند گذشته بسیاری از مشکلات با ریش‌سفیدی معتمدان محلی حل شود.»

رعایت مصرف انرژی و خاموش کردن به‌موقع چراغ‌های کوچه از دیگر مواردی است که مؤذن به آن اشاره دارد: «جاری طرح با مشارکت اهالی مزایای خوبی هم داشت. همه نسبت به حفظ و نگهداشت چهره شهری مسئول هستند. برای مثال، مسئولیت مراقبت از روشنایی و روشن و خاموش کردن چراغ‌های کوچه را همسر برعهده دارد. در واقع چراغ‌های کوچه را بی‌سبب روشن نمی‌گذاریم. به زمانش در ساعت‌های آخر شب برای کاهش هزینه‌ها چراغ‌ها را خاموش می‌کنیم.»

باگیر کوچه شدیم

«این روزها کوچه چهره‌ای زیبا به خود گرفته است. دائماً مراقب حفظ زیبایی آن هستیم. از پنجره بیرون را تماشا می‌کنم. یا در زمان گذر از کوچه مراقب کسی در کوچه زباله نریزد.» «مرضیه چتردوز» از اهالی کوچه زینلی این را می‌گوید و ادامه می‌دهد: «باگیر کوچه شدیم. به نحوی که دوست دارم امسال هم در همین کوچه زیبا همراه خانواده زندگی کنم. همسایه‌های کوچه محسوب می‌شوند. سال‌های اول سکونت ما همه اهالی همدیگر را می‌شناختند و مثل یک خانواده در کنار هم زندگی

و اجرای برنامه‌های آموزشی در قالب آشنایی با نگهداشت چهره شهری طرح کوچه سبز اجرا شود. در این طرح با استفاده از کاغذ دیوار، کوچه بهسازی و روی آن نقاشی دیواری انجام شد. مردم در دوره‌های آموزشی یاد گرفتند که باید از کوچه‌ها به‌عنوان ورودی محله زندگی‌شان حفاظت کنند. این طرح اگر در همه کوچه‌ها توسعه پیدا کند، قطعاً تأثیر روشنی بر تغییر فضای شهر و زیباسازی خواهد داشت و حتی در رفتار شهروندی نیز نقش مثبت دارد.»

برنامه‌های فرهنگسراهای مرکز تهران در سال جدید چیست؟

دست پر فرهنگسراها در فضای مجازی

معصومه حوجو

◀ بهار ۱۴۰۰ از راه رسید و همچنان فرهنگسراها با وجود جولان ویروس کرونا اغلب برنامه‌های خود را به‌صورت غیرحضور و از طریق فضای مجازی ادامه می‌دهند. از اول فروردین کانون‌های فعال فرهنگسرای سرو و فرهنگسرای خانواده بیکار نشستند و با توجه به اینکه نوروز امسال مصادف با ماه رجب و اعیاد شعبانیه است، برنامه‌های متنوعی برای شهروندان در نظر گرفتند. علاوه بر برنامه‌هایی که در نوروز برگزار کردند، برنامه‌های متنوعی هم در طول سال تدارک دیده‌اند. این برنامه‌ها اصولاً شامل یادکست‌های مناسبتی، جشنواره‌های متنوع، برنامه‌های طنز، مسابقه گویندگی و نویسندگی و... است. با برخی از دبیران کانون‌های این دو فرهنگسرا صحبت کردیم و چگونگی اجرای این برنامه‌ها را از آنها جویا شدیم. ▶

تاسیس رادیو اینترنتی ریحانه

یکی از کانون‌های فعال فرهنگسرای سرو، کانون ریحانه است که با توجه به رسالت خود در حوزه اجتماعی - فرهنگی سیاست‌هایی را در بخش رسانه‌ای پایه‌گذاری کرده و برنامه‌هایی را برای سال ۱۴۰۰ در نظر گرفته است. به گفته دبیر کانون ریحانه، تأسیس رادیو اینترنتی یکی از برنامه‌هایی است که در بهار امسال کلید خورد. «انسیه روستایی» می‌گوید: «این رادیو برنامه‌های مختلف فرهنگی و علمی را به‌صورت فایل صوتی و یادکست‌های رادیویی برای مخاطبان پخش می‌کند و با استقبال چشمگیر مخاطبان مواجه شده است.»

برنامه دیگر، برگزاری مسابقات اجرا و گویندگی برای علاقه‌مندان به این رشته‌هاست که با ادامه داشتن همه‌گیری به‌صورت غیرحضور انجام می‌شود. این روزها با پاندمی کرونا اکثر شهروندان، به‌خصوص جوان‌ها، بیشتر وقت خود را در فضای مجازی می‌گذرانند و با تولید محتوا و انتشار آن اوقات فراغت خود را پر می‌کنند. روستایی می‌گوید: «شورای سیاست‌گذاری کانون ریحانه برای علاقه‌مندان به حوزه تولید محتوا و آموزش آنها برای تولید محتواهای تأثیرگذار، کلاس‌هایی را برگزار کرده است و این روند را در سال جدید ادامه می‌دهد.»

دبیر کانون ریحانه با اشاره به دیگر فعالیت‌های پیش‌بینی‌شده ادامه می‌دهد: «جاری دوره‌های فن بیان و گویندگی و دوره‌های ژورنالیست رادیویی از دیگر فعالیت‌هایی است که با توجه به پروتکل‌های بهداشتی در حال انجام است.»

فعالیت‌های کانون هنری ویدار

یکی دیگر از کانون‌های فعال در فرهنگسرای سرو، کانون هنری ویدار است که «شهرام صدیق» دبیری آن را برعهده دارد.

او هم درباره برنامه‌های کانون ویدار در بهار ۱۴۰۰ می‌گوید: «سعی کردیم، با توجه به کرونا و خانه‌نشینی

مردم، با برگزاری برنامه‌های طنز حال و هوای خانواده‌ها را عوض کنیم. برنامه طنز «شکرپنیر» هم به پیشنهاد فرهنگسرای سرو آماده شد. در این برنامه آیت‌م‌هایی از جمله نمایش رادیویی، گزارش، گفت‌وگو با کارشناس، داستان‌خوانی و دکلمه با ماهیت

شهرام صدیق دبیر کانون ویدار

طنز برای اجرا و پخش آماده شدند.»

جشنواره هنری گویندگی از برنامه‌های ویدار است. مسابقه گویندگی و نویسندگی به همراه نمایشنامه‌خوانی از دیگر بخش‌های جشنواره است. بعد از دوری آثار به برگزیدگان جوایزی اهدا می‌شود. علاوه بر این جشنواره، هنرجویان علاقه‌مند طی امسال در کارگاه‌های آموزش گویندگی، فوننی از جمله پرورش صدا، فن بیان، پرورش حس، مجریگری، ارتباطات مؤثر، میکس و تدوین را هم می‌آموزند.

از آنجا که کتاب موجب افزایش قدرت ذهنی در افراد می‌شود، کانون ویدار نسبت به تولید کتاب‌های صوتی برای کودکان و نوجوانان و بزرگسالان هم اقدام کرده است. صدیق می‌گوید: «علاوه بر کتاب‌های صوتی، تهیه یادکست، به‌خصوص در اعیاد شعبانیه و مناسبت‌های مختلفی که در طول سال داریم، فعالیت می‌کنیم.»

انتشار فتو کلیپ «احوال نو، سال نو»

فرهنگسرای خانواده هم با شیوع این ویروس، آموزش‌ها

مردم چه می‌گویند؟

«فاطمه مصیبی» که یک فرزند خردسال دارد، به گفته خودش، از مدت‌ها قبل پای ثابت موشن گرافی «نور دیده» است. او می‌گوید: «یکی - دو سال است که صفحه مجازی فرهنگسرای خانواده را دنبال می‌کنم. قبل از شیوع کرونا با توجه به اینکه یک مادر کارمند بودم و زمانی برای مطالعه کتاب نداشتم، «نور دیده» را زمانی که در اتوبوس یا تاکسی بودم، در اینستاگرام دنبال می‌کردم.» او ادامه می‌دهد: «در ایام عید هم فرهنگسرای خانواده و تهیه‌کنندگان این موشن گرافی همچنان فعالیت داشتند و با پست‌های آموزشی و ارائه نکات مفید اطلاعات خوبی به هم به این برنامه دارم. بهتر بود برای پرورش و تربیت فرزندان نوجوان هم در موشن گرافی «نور دیده» نکاتی مطرح شود و فقط مختص کودکان نباشد.»

«محمدرضا کرباسی» یکی از طرفداران برنامه «شکرپنیر» است. او می‌گوید: «گوش دادن به این برنامه مرا به خاطرات دهه ۷۰ و برنامه صبح جمعه که شما می‌برد، یادم هست که صبح‌های جمعه به شوق شنیدن این برنامه بیدار می‌شدم. شکرپنیر هم با همان زبان طنز گویندگانش در نوروز لیخنند را به لب مخاطب می‌آورد.»

این جوان ادامه می‌دهد: «با توجه به دوران خانه‌نشینی اجباری در نوروز ۱۴۰۰، تهیه چنین برنامه‌ای با همت رادیو جوان و گروه ویدار لحظات خوشی را برایم رقم زد. امیدوارم تهیه‌کنندگان این برنامه رادیویی در سال جدید هم حداقل هفته‌ای یکبار این برنامه را در فضای مجازی منتشر کنند. هنوز جای چنین برنامه‌هایی در رادیو خالی است.»

و دوره‌های بهاره خود را در قالب تولید محتوای آموزشی با مناسبتی به‌صورت مجازی برگزار می‌کند و در صورت ادامه روند فعالیت‌های آموزشی و فرهنگی به‌صورت مجازی این روند در سال ۱۴۰۰ ادامه دارد. «شیوا مقدم» رئیس فرهنگسرای خانواده، در این‌باره می‌گوید: «فتوکلیپ «احوال نو، سال نو» از برنامه‌هایی است که در روزهای آغاز سال نو در فضای مجازی این مرکز انتشار یافت. در این فتوکلیپ نکته‌های شاد برای ایجاد انگیزه در سال جدید منتشر شد.»

او ادامه می‌دهد: «از آنجا که ازدواج در سلامت روحی و روانی جوانان نقش مؤثری دارد، فرهنگسرای خانواده در موشن گرافی «چراغ خانه» این موضوع مهم را بررسی کرده است.»

این روزها که دسترسی به مراکز مشاوره کودک با وجود کرونا دشوار است، فرهنگسرای خانواده سعی کرده برای والدین امکانی فراهم کند تا با برخی نکات در زمینه پرورش کودک از طریق فضای مجازی این مرکز آشنا شوند. مقدم در این‌باره توضیح می‌دهد: «رعایت نکات حساس در تربیت فرزند نقشی حیاتی در رشد و شکوفایی آنها دارد و نحوه رفتار والدین در کودکی، اساس شکل‌گیری شخصیت فرزندان در آینده است. در موشن‌تایپ «نور دیده»، با بهره‌گیری از سخنان کارشناسان مطرح در برنامه، نکات مفید در زمینه اصول مهارت تربیت فرزند برای گسترش آرامش و مهربانی در روابط فردی، اجتماعی و خانواده در فضای مجازی منتشر می‌شود.»

رئیس فرهنگسرای خانواده با اشاره به اینکه در شرایط فعلی، با وجود کرونا، ارتقای سطح سلامت جامعه از اهمیت زیادی برخوردار است، می‌گوید: «در کانون طب سنتی همچون سال قبل اصول صحیح سبک زندگی سالم در فضای مجازی آموزش داده می‌شود. البته اگر محدودیت‌های کرونایی رفع شود همانند گذشته این کلاس‌ها به‌صورت حضوری با حضور «مژه ارجمندی» برگزار می‌شود.»

به گفته او، کانون مذهبی «بر ستیغ چکاد» که از کانون‌های فعال فرهنگسرای خانواده است هم مانند سال گذشته در مناسبت‌ها و مراسم و اعیاد مذهبی با انتشار ویدئوکلیپ سعی می‌کند تا برنامه‌های خود را به‌صورت مجازی برگزار کند. برنامه‌هایی که در روز «جشن نیمه شعبان» در فضای مجازی برگزار شد از نمونه‌های فعالیت کانون بر ستیغ چکاد بود.

خبر کوتاه

درخت آرزوها

این روزها که به ماه مبارک رمضان نزدیک می‌شویم، بهترین فرصت برای انجام عبادات معنوی و کمک به نیازمندان فراهم است. به همین بهانه، برنامه «درخت آرزو» در فرهنگسرای عطار نیشابوری اجرا می‌شود. این برنامه با هدف برآورده کردن آرزوهای کودکان نیازمند در قالب کمک‌های مؤمنانه تدارک دیده شده و شهروندان و افراد خیر برای شرکت در این کار خدایسندانه تا ۸ اردیبهشت‌ماه، همزمان با میلاد امام حسن مجتبی(ع)، فرصت شرکت دارند. علاقه‌مندان و خیران برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند با شماره‌های ۵۵۱۳۵۵۶۱ یا ۰۹۰۲۳۵۴۹۹۶۸ فرهنگسرای عطار نیشابوری تماس بگیرند.

آموزش

دوره‌های تخصصی فناوری اطلاعات

به دومین بهار کرونایی رسیدیم و باز هم باید طبق قاعده پروتکل‌های بهداشتی را رعایت کنیم و در صورت امکان در خانه بمانیم. برای این خانه‌نشینی، فرهنگسرای فناوری اطلاعات با برپایی دوره‌های آموزشی مجازی به کمکمان آمده است. این دوره‌های تخصصی شامل مهارت‌های هفت‌گانه (ICDL)، اینترنت، تایپ سریع، گرافیک، سخت‌افزار، مقدماتی و پیشرفته، نرم‌افزارهای فنی و مهندسی، برنامه‌نویسی و پایگاه داده، لینوکس، مهندسی شبکه، سیسکو، رباتیک، دوره تخصصی فالی (آشنایی با تکنیک صدا سازی و صداگذاری در فیلم‌های سینمایی و تئاتر) و گرافیک خلاق است. علاقه‌مندان به آشنایی با علوم و فناوری روز می‌توانند در خانه بمانند و از مزایای آموزشی این دوره‌ها بهره‌مند شوند. همچنین برای ثبت‌نام می‌توانید، به نشانی edu.farhangihonari.ir مراجعه کنید.

کتابخوانی

یک عاشقانه آرام

نام «نادر ابراهیمی» یادآور عاشقانه‌هاست. قلم این نویسنده نامی معاصر، کاغذ را عاشق می‌کند، چه پرسد به مخاطبان پرشوری که برای خواندن گل‌واژه‌های شیرین این نویسنده، کتاب را زمین نمی‌گذارند. «فاطمه تیموری»، رئیس کتابخانه فرهنگسرای خانواده، برای علاقه‌مندان به آثار نادر ابراهیمی کتاب «یک عاشقانه آرام» را پیشنهاد می‌دهد. مطالعه آن به‌عنوان یک کتاب جذاب آموزنده به تمام کسانی که دوست دارند تعاشقانه آرامی را در زندگی خود تجربه کنند، پیشنهاد می‌شود. این کتاب نخستین بار در سال ۱۳۷۴ در تهران توسط نشر روزبهان منتشر شد و در بهار سال ۱۳۹۷ در لیست پرفروش‌ترین کتاب‌ها قرار گرفت.

● صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
● مدیر مسئول: نیلوفر قدیری
● سردبیر: مهدی علیپور

● دبیر تحریریه: سروش جنبی
● تحریریه: فاطمه عسگری‌نیا
بهاره خسروی / فاطمه عرفی‌نژاد
معصومه حق جو / فرزین شیرزادی

● مدیر هنری: کامران مهرزاده
● صفحه‌آرایی: محمدرضا محمدی‌تاش / علی حسینی / میلاد رفاقتی
● فائزه توکلی
● حروفچینی و تصحیح: منیژه خسروآبادی / اعظم آجوربندیان / فیهیمه شیرازی

● نشانی: خیابان ولی عصر (عج) نرسیده به پارک وی کوچه تورج پلاک ۱۴ ● کد پستی: ۱۹۶۶۵۳۳۸ ● صندوق پستی: ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ● تلفن: ۲۳۰۲۳۱۰۰ ● دورنگار: ۲۳۰۲۳۴۸۸

هویت

بهاره خسروی

نجات معجزه‌آسا از نهر آب محله سلیمانی

برای اهالی محله سلیمانی که این روزها در خانه‌های آپارتمانی و در حصار کمبود سرانه فضای سبز محصور شده‌اند اینکه روزی بیشتر خانه‌ها، کوچه‌ها و خیابان‌های محله زمین‌های کشاورزی و نهرهای روان و پرآب بود تصویری دور از ذهن است. اما اصل ماجرا چنین بود و حتی این نهرهای روان گاهی اوقات اتفاقات تلخ و شیرینی را هم برای اهالی رقم زده است. «فاطمه ربیعی»، از اهالی قدیمی محله سلیمانی، از ماجرای جالب نجات معجزه‌آسای کودکی در نهر آب و تلاش همدلانه اهالی تعریف می‌کند: «وقتی خانواده همسر من به محله سلیمانی آمدند تعداد خانه‌ها به‌سختی به ۴ باب می‌رسید. آن زمان، به هر بخش محله که چشم می‌انداختی پر از نهرها و جوی‌های آب روان بود. چند خانه آن طرف‌تر از ما، خانه‌ای بود که در آن مراسم دعا و زیارت و ختم قرآن برگزار می‌شد. روزی یکی از همین خانم‌های همسایه کودک خردسالش را در خانه تنها می‌گذارد و برای شرکت در مراسم ختم قرآن می‌رود و زمان بازگشت به خانه متوجه فروریختن دیوار و افتادن فرزندش در نهر آب می‌شود. آن موقع اداره شهرداری منطقه ما روبه‌روی دخانیات قرار داشت و ما جزء منطقه ۴ شهری محسوب می‌شدیم. اکیپ شهرداری همزمان با شهردار وقت، «حاج افشلی»، برای نجات کودک در صحنه حاضر می‌شوند و پس از چند ساعت تلاش بی‌نتیجه، قصد ترک محل را می‌کنند. اما خانواده کودک، به‌ویژه پدرش، از این جست‌وجو راضی نبودند و پدر کودک در مقابل ماشین شهردار می‌خوابد و مانع حرکت آنها می‌شود. در این وضع، تیم شهرداری دوباره اقدام به جست‌وجو می‌کنند و سرانجام کودک نجات پیدا می‌کند.» به گفته ربیعی، در این واقعه و ماجراهایی شبیه به آن که در محله کم هم نبوده، آنقدر ارتباطات و نگرانی‌ها یک رنگ بود که کسی خودش را از فرد حادثه‌دیده جدا نمی‌دانست؛ موضوعی که این روزها نظیر آن در روابط اجتماعی و همسایگی هر روز کمرنگ‌تر می‌شود.

رویداد فرهنگی

آموزش تجوید تخصصی و کاربردی قرآن

به ماه مبارک رمضان، بهار قرآن، نزدیک می‌شویم. در این روزها و لحظه‌های ملکوتی عبادت و دعا، اگر علاقه‌مند به مطالعه صحیح قرآن و آشنایی با اصول فنی تلاوت آن هستید، شرکت در دوره‌های تجوید تخصصی و کاربردی قرآن در فرهنگسرای قرآن را پیشنهاد می‌دهیم. به گفته «لیلا اکبری»، مسئول روابط عمومی فرهنگسرای قرآن، این دوره به‌صورت مجازی ویژه خواهران با تدریس استاد و داور ممتاز کشور «محبوبه کاتب» برگزار می‌شود. همچنین آشنایی با اصول و قواعد قرائت، آشنایی با کلمات دارای شرایط خاص، فصاحت و پرهیز از روش‌های نادرست در تلاوت از مهم‌ترین سرفصل‌های آموزشی این دوره‌های مجازی است که اکبری به آن اشاره می‌کند. این دوره‌های آموزشی یکشنبه‌ها در سامانه آموزش آنلاین فرهنگسرای قرآن با عنوان «قرآن‌لند» در دسترس علاقه‌مندان قرار می‌گیرد. شهروندان برای نام‌نویسی می‌توانند به سایت <https://quranland.net> مراجعه کنند و یا با شماره ۵۵۷۸۱۱۵۵ تماس بگیرند.

هنر در خانه

ساخت گل سینه

مهم‌ترین حسن هنرها و کسب و کارهای خانگی درآمدزایی با کمترین هزینه است. اگر در این روزهای کرونایی مجبور به خانه‌نشینی شده‌اید و دنبال کمک به امور اقتصادی خانواده هستید، شاید آموزش این شماره به دردتان بخورد. برای این بخش هنر در خانه، «وحیده ابوالحسنی» مربی کارآفرینی سرای محله سلسبیل، ساخت گل سینه را آموزش می‌دهد. هنری که با یادگیری آن می‌توانید هم یک کار خوب خانگی را آموزش ببینید و هم با هدیه‌ای مقرون‌به‌صرفه به دوستان و عزیزانتان دل آنها را شاد کنید.

ابزار مورد نیاز

- کمی پولک و مرواریدریز و مروارید اشکی شکل
- مللیله شکسته طلایی
- سرمه طلایی
- نمد و نخ و سوزن و قیچی و کارگاه گل‌دوزی
- سنجاق قفلی
- چسب حرارتی

نحوه کار

(۱) طرح مورد نظر را روی نمد طراحی کنید.

(۲) طرح مورد نظر را روی کارگاه گل‌دوزی ثابت کنید تا کار راحت‌تر انجام شود. البته از تور هم می‌توانید استفاده کنید. برای اینکه کار محکم‌تر داخل کارگاه گل‌دوزی قرار بگیرد از نمد استفاده کنید.

(۳) وقتی نمد روی کارگاه ثابت شد، با نخ نامرئی سرمه را دور کار، دوردوزی کنید.

(۴) بعد از دوردوزی، وسط کار مرواریدهای اشکی‌شکل و دایره را در مرکز کار قرار دهید. بعد پولک‌ها را با فاصله کمی که جای خالی هم دیده نشود، بدوزید.

(۵) به مرحله پایین گلبرگ‌ها که رسیدید از مرواریدریز استفاده کنید. این بستگی به سلیقه دارد؛ می‌توانید کار را با پولک، مروارید و مللیله شکسته بدوزید. البته از مرواریدریز هم می‌توانید استفاده کنید.

(۶) مللیله‌ها را کنار طرح بدوزید. بعد از اینکه همه فضاهای خالی طرح پر شد، نخ را محکم کنید و طرح را از کارگاه پیاده کنید.

(۷) دور کار را قیچی کنید و با مروارید پلاستیکی‌ریز دور کار را پشت سر هم بدوزید.

(۸) در پایان کار هم سنجاق قفلی را با چسب حرارتی یا نخ و سوزن به کار بدوزید.